

SLOVENSKI NAROD

zhaia vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati: do 30 peti 4 2 D, do 100 vrst 1 D 50 p, večji inserati peti vrsta 4 D; novice, poslane, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davci posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D

Upravišstvo: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Nemci se pripravljajo

V Kuftsteinu na Tirolskem ob bavarski meji je pretekli teden imelo društvo „Südmärke“ svojo veliko skupščino. „Südmärke“ je organizacija, ki je nastala iz ujedinjenja društva za sponanje nemških šol, ki se je preje imenovalo „Schulvereine“, in organizacije, katere glavni cilj je bil nakupovanje nemške zemlje za okrepitev nemškega življa ob meji. To društvo se je preje imenovalo „Südmärke“. Iz obeh teh organizacij je nastalo novo društvo, ki si je dodelo kombinirano ime „Deutscher Schulverein Südmärke“.

Že preje sta obe ti društvi zasledovali vsenemške cilje. Z združitvijo so se ti vsenemški smrti še potencirali. Na skupščini v Kuftsteinu so se velikomemške tendence prišle do glasnega izraza. Nemški listi so seveda v svojih poročilih o tem zboru previdno zadržali vse, kar bi lahko vzbudilo pozornost v nemški javnosti. Vkljub temu pa so prodorile v svet vesti, ki so vedele tudi za dogodke, ki so se dogajali za kulisami. In ti zakulisni dogodki so našli glasi odmev v italijanskem javnem mnenju. Italijanski listi poudarjajo, da na tej skupščini niso toliko razpravljali o kulturnih problemih, kakor pred vsem o vprašanju visoke politike. Baje se je že vršila na tem zboru živahna razprava zlasti o vprašanju Južne Tirolske in o italijanskih mejnih na Brennerju. Da te razprave niso imele zgolj akademičen značaj, se razume samo ob sebi. — Zato se ni čuditi, ako je italijanska vlada kakor so poročali razni italijanski listi pa tudi nemški listi, dala svojemu diplomatskemu zastopniku na Dunaju ukaz, naj se natančno pouči o dogodkih na tej skupščini in naj v slučaju potrebe vloži energičen protest pri avstrijski vladi proti rovarstvu „Südmärke“, češ da ogroža dobre odnose med Italijo in avstrijsko republiko. Tako Italija.

Kakor se Italija zanima za akcijske in bojne načrte „Südmärke“, tako imamo tudi mi Jugoslovenci vzroka delovati, da posredno največji vzrok delovanja tega nemškega borbenega društva, saj je pač jasno, da je njegovo delovanje prav tako naperjeno proti nam, kakor proti sosednji Italiji.

Značilno je, da se je kuftsteinske skupščine udeležil tudi Adriaticus, pisec knjige „Nemčije pravice meje“, o kateri smo nedavno tega že spregovorili v našem listu. Adriaticus je na tem zborovanju z vso vnetostjo zastopal nazore, ki jim je dal izraza v gori imenovani knjigi. Ako je bila torej meja na Brennerju predmet diskusije na tej skupščini, je čisto gotovo, da se je pri tej priliki začelo tudi vprašanje avstrijsko-jugoslovenskih meja, to je posesti naše marijorske oblasti, katero reklamuje, kakor je znano, Adriaticus za Avstrijo, odnosno Veliko Nemčijo. Skratka, društvo, ki bi naj bilo na zunaj zgolj kulturno, se je v prvi vrsti na svojem zboru počelo s političnimi problemi, med katerimi so izrazili glavno vlogo združitve Avstrije z Nemčijo in vsi drugi problemi, ki so v posredni ali neposredni zvezi s tem perečim vprašanjem. Združitev Avstrije z Nemčijo je potemtakem tema, ki se danes razpravlja v vsi nemški javnosti in ki bo, ako znamenja ne varajo, polagoma prešlo res v meso in kri vsemu nemškemu prebivalstvu. Postalo bo tako vprašanje, ki se ne bo več dalo odstaviti z dnevnega reda. V tem oziru zastopa docela pravilno mnenje znani italijanski žurnalista Temaro, ki poudarja v „Secolo“, da je problem ujedinjenja Avstrije z Nemčijo v bistvu docela podoben irendentističnemu italijanskemu pokretu pod Avstrijo. Kakor stara Avstrija ni mogla preprečiti italijanskih stremiljenj, da bi se končala ne uredila, takisto ne bodo imela uspeha nobena preventivna sredstva proti pokretu, ki meri na združitve avstrijskih Nemcev z njihovimi rojaki v Nemčiji.

Tudi mi smo istega mnenja! Kakor stari avstrijski državni niso mogli zadušiti jugoslovenskega nacionalnega gibanja in preprečiti ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev, tako tudi ni mogoče trajno zadržati avstrijskega pokreta po ujedinjenju z Nemčijo. Je to naravni proces. Zato je združitve — ako smo objektivni, moramo to priznati — samo vprašanje bližnje ali daljnje bodočnosti. Ako pa je stvar takšna, moramo z njo računati, toda pravočasno. Ako pa računamo s to možnostjo, moramo takoj misliti na našo Koroško! Kako jo naj rešimo? To je problem o katerem bo treba resno razmišljati. Vnaprej pa je treba poudariti, da se v avstrijskem problemu popolnoma krijejo naši in italijanski interesi. Skupnost in-

Krpanje opozicijskega bloka

Radičevci med dvema stoloma. — Radić misli le na svojo usodo. — Konflikt s klerikalci.

— Beograd, 10. junija. Precej pozornosti vzbujajo priprave na jutrišnji sejo opozicijskega bloka, na kateri bi imel Pavle Radić dati odgovor na postavljene ultimatum.

Pavle Radić pride šele jutri v Beograd. Danes se je v Zagrebu vršila pri preiskovalnem sodniku konferenca nekaterih voditeljev HSS s Stjepanom Radićem o nadaljnjih taktiki. Radičevci se nahajajo v veliki dilemi. Na eni strani so razgovori z radikalci zastali in se očitno ne morejo nadaljevati, dokler radičevci brezpogojno ne akceptirajo plat forme Narodnega bloka za pogajanja, na drugi strani zahteva opozicijski blok da radičevci prekinijo pogajanja s Pašićem ali pa izvajajo konsekvence. Radičevci so torej v opasnosti, da obsedijo med obema stoloma, na drugi strani pa seveda izgubi opozicijski blok z njihovim izstopom svojo eksistenčno možnost ter razpade. Sedaj se z vso vnetostjo

na obeh straneh išče formula po oni stari prislovi: volk sit, koza cela.

Po zanesljivih poročilih Stjepan Radić pritiska za čim večjo popustljivost napram Pašiću ter je na današnji konferenci skušal pregovoriti tudi nekatere pristaje, ki se ne ogrevajo za dosedanje taktiko. Radiću je glavno, da bi dosegel abolicijo.

Veliko ogorčenje vlada v radičevskih krogih proti dr. Korošcu in slovenskim klerikalcem. Dolžijo jih, da se obnašajo perfidno. Radičevci ne krijejo več namere, da ob prvi priliki prekinijo vsako zvezo s „popovci“. Kar se tiče zajedničarjev se z radičevske strani deluje na to, da bi ne prišlo do otvorenega konflikta.

Vladni krogi ter zmešnjave v opozicijskih vrstah motijo seveda z interesom in z zanimanjem zasledujejo vedno čestje pojave razkroja opozicijskega bloka.

Zakon o poljedelskih kreditih sprejet

Narodna skupščina sprejela zakon o kmetijskih kreditih s 133 glasovi proti 58. — Viharen konec današnje seje.

— Beograd, 10. junija. (Izv. ob 12.) Današnja plenarna seja narodne skupščine je potekala popolnoma mirno in je zbornica nadaljevala stvarno podrobno debato o zakonu glede poljedelskih kreditov. Narodna skupščina je danes zaključila prvo etapo zakonodajnega dela. Radi jutrišnjega katoliškega praznika se sešane narodna skupščina šele v petek. Posamni parlamentarni odbori morajo pospešiti svoje delo, zlasti odbor za proučavanje zakona o tisku, odbor o sodnijskih zakonih in odbor o invalidskem zakonu. Danes popoldne zborujejo po večini vsi parlamentarni odbori.

Podpredsednik narodne skupščine dr. Subotić je otvoril sejo ob 9.30. Po končanih formalnostih in prečitanih raznih interpelacij je Davidović pristal posl. Ljuba Mihailović predložil dopolnilni predlog k obtožbi pravosodnega ministra dr. Edo Lukinčiča. Takoj nato je nar. skupščina prešla k nadaljevanju podrobne razprave o zak. glede kmet. kreditov. Razprava o drugem oddelku tega zakona pravzaprav ni bila. Priglasil se ni nikdo k besedi. To poglavju govori namreč o okrožnih in mestnih zadruharjih in o poljedelskih kreditih. Zato je podpredsednik dr. Nikola Subotić odredil najprej glasovanje od člena do člena. Po kratkem odmoru je podpredsednik dr. Subotić naznanil, da je povodom glasovanja o zakonu glede poljedelskih kreditov bilo oddanih 191 glasov. Od teh je glasovalo za zakon 133 in proti 58. Klerikalci so glasovali proti zakonu.

Podpredsednik dr. Nikola Subotić je na

podlagi glasovanja konstatiral, da je zakon v celoti sprejet.

Za tem je zaključil ob 1. podpredsednik plenarno sejo z naznanilom, da se pri- nja seja radi katoliškega praznika Telovga vrši šele v petek s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo anketnega odbora glede spornih mandatov HSS in 2. poročilo odbora za prošnje in pitožbe.

Takoj, ko je podpredsednik dr. Subotić naznanil dnevi red prihodnje seje, je nastal velikanski vihar in trušč med radičevci in zajedničarji. Proti predsedniku so vzklikali: „Delajmo! Delajmo! Zahtevamo, da zbornica takoj prične razpravo o poročilu anketnega odbora!“

Podpredsednik dr. Subotić je skušal pomiriti zbornico in je končno dal na glasovanje svoj predlog glede dnevnega reda, ki se glasi, kakor je gori omenjeno. Zopet vihar. Večina narodne skupščine je sprejela dnevni red, kakor ga je predlagal podpredsednik dr. Subotić. Na petkovi seji pride kot prva točka na dnevni red vprašanje verifikacije 24 spornih mandatov HRSS. Kakor zagotavljajo parlamentarni krogi, bo trajala debata o poročilu anketnega odbora najmanj dva dni.

Posl. dr. Ladislav Polić (zajedničar) je ogorčeno protestiral proti določitvi dnevnega reda, češ da mora zbornica čimprej rešiti vprašanje verifikacije spornih Radičevih mandatov.

Podpredsednik dr. Subotić je nato zaključil plenarno sejo ob 11. dopoldne. Prihodnja v petek 12. t. m. ob 9. dopoldne.

Angleško-francoski sporazum

Nezadovoljnost Italije. — Avstrijski priključitveni problem.

— Rim, 10. junija. (Izv.) Italijanski tisk zelo obširno razpravlja o angleško-francoskem sporazumu glede garancijskega pakta, ki sta ga sklenila Chamberlain in Briand v Ženevi. Kakor znano, daje po tem sporazumu Anglija jamstva za francoske meje napram Nemčiji. Ta sporazum je italijanske vodilne kroge zelo ogorčil, ker ni bila Italija vprašana za mnenje. Italija zameri, da sta se o tem problemu razgovarjala samo Briand in Chamberlain brez Italije. „Corriere d'Italia“ grozi in pravi, da bo treba zavezništvo govoriti po latinskem, ker Italija mora varovati svoje državne interese. Se bolj ogorčen je „Popolo d'Italia“, ki zahteva, da mora Italija dobiti garancije za svoje meje na Brennerju. Italija mora

svoje interese diplomatsko in vojaško zavarovati in to v prvi vrsti proti vzhodu.

— Pariz, 9. junija. (Izv.) Priključitveno vprašanje Avstrije Nemčiji ni bilo predmet razgovorom med Briandom in Chamberlainom povodom razprave varnostnega pakta. To vprašanje bi pomenjalo novo kršitev mirovne pogodbe, če bi jo Nemčija skušala spraviti na dnevni red.

— London, 10. junija. Sporazum med Chamberlainom in Briandom je vzbudil v angleških krogih največje zadovoljstvo. Po mnenju angleških merodajnih krogov ta sporazum garantira ne samo sedanje meje med Francijo in Nemčijo, marveč obenem daje Angliji svobodo, da po svojem predvidku postopa v slučaju, če bi Francija samovoljno izzivala Nemčijo.

SMRT SRBSKEGA POLITIKA

— Beograd, 10. junija. (Izv.) Po poročilih iz Vrnjačke Banje je tam snoci umrl Pavle Marinković v starosti 63. let. Bil je brat bivšega zun. ministra in narodnega poslanca dr. Voje Marinkovića. Zadel ga je srčna kap. Pokojnik je igral svojočasno v političnem življenju veliko vlogo. Bil je dolgo časa šef srbske narodne stranke in ustanovitelj dnevnika „Pravda“. V kabinetu, ki je pripravil ženitev kralja Aleksandra Obrenovića z Drago Mašin, je bil pokojni Pavle minister prosvete. Isti portfelj

je oskrboval tudi še po prevratu. Tik pred svetovno vojno je bil srbski poslanik v Bukarešti. Rjani Marinković je bil navdušen Slovan in se je rad udeleževal vseh slovenskih prireditelj. Bil je na vseslovenskem kongresu v Sofiji leta 1910 in na vseslovenskem zletu v Pragi leta 1912. Udeležil se je tudi slovenskega novinarskega kongresa in odkritja Trubarjevega spomenika v Ljubljani l. 1908. Vzljubil je pri tej priliki Ljubljano in je nato čisto pribral v Slovenijo, zlasti na Bled. Zadnja leta se ni več aktivno udeleževal političnega življenja. Kot dobremu Slovanu in prepričanemu Jugoslovencu bodi ohranjen trajen spomin!

tereso pa nalaga vsaj vsoprednost akcije. O tem pa pri drugi priliki

Važen sestanek širšega opozicijskega bloka

— Beograd, 10. junija. (Izv.) Nikakih važnejših političnih dogodkov razum seje narodne skupščine. Nekateri listi tako tudi beogradsko „Večerno Vreme“ so javili, da je bila posebna seja hrvatskega narodnega zastopstva pri Stjepanu Radiću v preiskovalnem zaporu. Danes jutraj je prisel v Beograd predsednik parlamentarnega kluba HSS posl. Pavle Radić ter je vašemu dopisniku direktno izjavil, da so te vesti o seji v preiskovalnem zaporu popolnoma neistinite. Vaš dopisnik je pri tej priliki tudi vprašal posl. Pavle Radića, kakšne vtise da je dobil o govoru, ki ga je imel dr. Korošec na nedeljskem sestanku vodstva SLS v Ljubljani. Pavle Radić je kratko odgovoril, da ne more točno precizirati svojega stališča, ker mu še ni nianz dobesedni govor, kakor ga baje priobčuje „Slovenec“.

Politični krogi pripisujejo največjo važnost današnjemu sestanku takozvanega širšega opozicijskega bloka. Sestanek bi se imel že vršiti danes dopoldne. Radić glasovanja v narodni skupščini o kmetijskih kreditih je bil ta sestanek preložen za danes popoldne. Sestanek širšega bloka bo gotovo popolnoma razlamsil razmerje med radičevci in ostalimi opozicijskimi strankami.

DRAGINJSKE DOKLADE VPOKOJENCEM.

— Beograd, 10. junija. (Izv.) Narodni poslanec dr. L. Pivko je vložil pred dnevi vprašanje na finančnega ministra dr. Stojadinovića glede izplačila draginjskih doklad vpokojencem. V tem vprašanju je zlasti omenjal razna tolmačenja navodil glede izplačila draginjskih doklad vpokojencem. Na podlagi tega vprašanja je finančni minister sedaj izdal naredbo D. br. 59.311 z dne 28. maja t. l., s katero se finančnim oblastem daje najširša pravica interpretacije glede pravilnika o draginjskih dokladah vpokojencem.

TRGOVINSKA POGAJANJA MED ČESKOSLOVAŠKO IN MADŽARSKO.

— Praha, 10. junija. (Izv.) Semkaj je prispela madžarska delegacija pod vodstvom g. Wodyanerja, ki ima podpisati trgovinsko pogodbo med Českoslovaško in Madžarsko.

SESTANEK DR. BENEŠA Z AVSTRIJSKIM ZUNANJIM MINISTROM.

— Praha, 10. junija. (Izv.) Českoslovaški tiskovni urad javlja iz Ženeve, da so bila včeraj končana pogajanja zunanega ministra dr. Beneša z avstrijskim zunanjim ministrom dr. Matajo. Dosežen je sporazum v vseh vprašanih, ki se nanašajo na Avstrijo in Českoslovaško. — Po poročilu iz Ženeve je včeraj bil tudi sestanek avstrijskega zunanega ministra z italijanskim delegatom bivšim zunanjim ministrom Scialojem. Temu sestanku je prisostvoval tudi zunanji minister dr. Beneš. Doseženo je popolno soglasje glede gospodarskih vprašanj vseh treh držav.

VOJNI PRORAČUN NEMČIJE.

— Berlin, 10. junija. (Izv.) Državni zbor je v drugem čitanju prejel proti glasovom socijalnih demokratov in komunistov proračun vojnega ministrstva, v prvi vrsti proračun za zgradnjo ene križarke in petih torpedov.

OTVORITEV TRANZITNEGA PROMETA Z ROMUNSKO.

— Beograd, 10. junija. (Izv.) Z današnjim dnem je odprt v smislu sporazuma direktni tranzitni promet med našo državo in romunsko preko postaje Zombolosa.

USODA AMUNDSENA.

— Kodanj, 9. junija. (Izv.) „Politiken“ objavlja izjavo Nansena glede usode Amundsen. Nansen naglašja, da je vsaka rešilna akcija z zrakoplovi izključena, ne mogoče je s stroji priti na severni tečaj. — Norveška organizira posebno rešilno ekspedicijo.

KOMUNISTIČNI PROCESI V BUKAREŠTI.

— Beograd, 10. junija. (Izv.) Iz Bukarešte javljajo, da je včeraj končal dva meseca trajajoči komunistični proces. — Obtoženih je bilo okoli 20 komunističnih voditeljev in agitatorjev. Polovica obtožencev je bila oproščena. Komunist Kahane je bil obsojen na pet let težke ječe. Njegova tovariša Dodan in Eckermann na tri leta in več komunistov na 2 do 6 mesecev težke ječe.

MEIN
KAFA

mešovina
za poznavalce



POGREB AGLEŠKEGA POLKOVNIKA.

— Beograd, 10. junija. (Izv.) Včeraj ob 14. popoldne je bil pogreb angleškega polkovnika, vojaškega atašea Johnsona Bleera. Pogrebni svečanosti se je udeležila beogradska garnizija in je izkazala pokloniku vojaške časti na kolodvoru, ko so krsto spravili v vlak, ki je pokornika odpeljal v Tržič na Gorenjsko pod Karavanke. Angleški poslanik Kenard se je v toplih besedah zahvalil naši vladi za izkazano sožalje.

INSPEKCIJA GENERALNEGA ŠTABA V SLOVENIJI.

— Beograd, 10. junija. (Izv.) Se glavnega generalnega štaba armijske general Petar Pešić je odpotoval snc z ljubljanskim brzovlakom v spremstvu divizijskih generalov Milanovića Belića in Marića v Slovenijo na inspekcijsko potovanje.

Borzna poročila. Ljubljanska borza.

LESNI TRG:

Bordonalni smrekovi in jelovi rezani 40/40 6.80 m, 6 m dolž., 5.20 dolž. fre. meja denar 620; smrekovi in jelovi hlodi od 25 cm fre. n. p., denar 250; deske 20 in 25 mm 4 m dolž. III. vr., fre. m. 1 vag. denar 490, blago 490, zaključki 490; hrastova drva 1 m d., letošnja sečnja fre. Skopje 2 vag., denar 30, blago 30, zaključki 30.

ZITNI TRG

Pšenica Rosaf, par. Postojna trans. blago 465; pšenica avstralska, par. Postojna trans. blago 455; otrobi pšenični, jutarveče, fco Ljubljana: blago 200, oves makedonski, par. Ljubljana: blago 355; oves srbski, par. Ljubljana: 1 vag. denar 347, blago 350, zaključki 347; koruza defektna, par. Ljubljana: denar 200.

EFEKTI

2½% drž. renta za vomo škodo: denar 190; 7% inv. pos. iz l. 1921: denar 61 blago 62.50, Celjska posojilnica d. d.: denar 200, blago 204; Ljubljanska kreditna banka: denar 225, blago 265, Merkantila banka: denar 105, blago 108, Prva hrvatska štedionica: denar 800, blago 812, Slavenska banka: denar 70, blago 70, Zlatnik 70, Kreditni zavod: denar 185, blago 195, Strojne tovarne in livarne: blago 134, Trboveljska premogokopna družba: denar 350, blago 360, Združene papirnice: denar 100, Stavbena družba d. d. Ljubljana: denar 265, blago 280, 4½% zast. l. kr. dež. banke: denar 20, 4½% kom. zad. dež. banke: denar 20.

Zagrebska borza.

Devize: Curih 1141-1151, Prag 174.10-176.50, Pariz 289.50-294.50, New York 58.50-59.30, London 285.59-288.59, Trst 232.80-235.80, Berlin 14.005-14.155, Dunaj 0.08224-0.0836.

Efekt: 7% inv. pos. 1921 61.50-62, 2½% drž. rente za ratni štetu: 195-198, Ljubljanska kreditna 260, Centralna banka 8-11, Hrv. esk. banka 104-105, Kreditna banka Zagreb 105-110, Hipotekarna banka 57-58, Jugobanka 100-101, Praštedionica 800-810, Slavenska banka 70-71, Eksploatacija 36-37, Drava d. d. Osijek 170, Sečerana Osijek 545-555, Isis d. d. 65, Nihag 42-45, Gutman 365, Slaveks 165, Slavonija 42-43, Trboveljska 370, Union paromlin 425, Vevče 100-110.

Inozemske borze.

— Curih, 10. junija. Današnja borza. Beograd 8.70, Pariz 25.325, London 25.045, New York 51.50, Milan 20.45, Praha 15.275, Dunaj 0.007265.

— Trst, 10. junija. Predborza: Beograd 42.80-42.90, London 122-122.25, Pariz 124 do 124.50, New York 25.11-25.18, Curih 487 do 489, Praha 74.25-74.50, Dunaj 0.0352 do 0.0356.

Debata o Bolgarski v narodni skupščini

Narodna skupščina izrekla zaupnico vladi glede zunanje politike napram Bolgarski.

— Beograd, 10. junija. (Izv.) Po govoru zunanjega ministra je takoj, kakor smo včeraj javili, dobil besedo interpellant posl. Vojta Marinković, ki je v krasnem govoru očrtal glavna načela naše politike napram Bolgarski. V bistvu je soglašal s politiko zunanjega ministra. Popoldne ob 17. se je nadaljevala debata o Bolgarski. Prvi je govoril posl. Vesenjak.

Popoldanski sestanek je pričel ob 17. Prvi je dobil besedo posl. Vesenjak (kier.), ki je govoril pred skoraj prazno dvorano, ker je s tem zmanjševal efekt večerane skupščinske seje. V svojem govoru skuša uveljaviti tezo o okrepitvi Sloveštva in pravi, da bi Bolgari morali zavoljiti naše zahteve glede Makedonije, mi pa morali podpirati njihova stremeljenja o dostopu do morja pri Dedeagacu.

Posl. Ljuba Mihajlovič (Dav. dem.) očita zunanjemu ministru in ministrskemu predsedniku, da premalo informirata zbornico o svojem delovanju. Napada vlado in pravi, da nima pravega programa in da je naša diplomacija pristranska. Hkrati obtožuje tudi našo vlado in jo pozivlje, naj spravi zunanjo politiko v sklad z razpoloženjem naroda.

Posl. Jovan Čirković (rad.) se bavi s stremeljenji Bolgarske po osvoboditvi Makedonije. Ni nobena tajnost, da Bolgari stremijo za ponovnim sporom med Jugoslavijo in Bolgarijo zaradi Makedonije. Toda makedonskega vprašanja ni več, ker je rešeno. Makedonije je bila sestaven del naše države v preteklosti in je tudi v sedanjosti. Zato naj se vsakdo čuva, kdor polaga svojo roko nanjo. (Burno ploskanje). Govornik navaja potem posamezna zverstva bolgarskih četastev, ki hočejo s terorjem sengerati tamonjmu prebivalstvu, da je bolgarsko. Vsi napor bolgarskih tolp so brezuspešni. Vlada razumeva položaj in podpira prebivalstvo v boju s četasti.

Posl. Moskovljevič (zemljorad.) demagogsko govori o kmetijski demokraciji in predlaga obdobje vladine zunanje politike.

Za njim je dobil besedo posl. dr. Vasa Jovanović (rad.), ki je zelo uspešno branil interese Jugoslavije. Njegova izjava je poslušala vsa zbornica zelo pozorno. Dr. Jovanović je naglašal, da je smer naše zunanje politike jasno začrtana. To se vidi najbolje v tem, da je treba ohraniti stanje, ki je določajo mirovne pogodbe. To je temelj naše zunanje politike. Da je temu res tako, smo dan že dovoli dokazov, kakor

a. pr. pri takozvanem Karlovcem puču, ko je poslala naša vlada Madžarski protest in celo odredila delno mobilizacijo.

Jasno opredeljena je naša zunanja politika tudi do Bolgarske. Prejšnji bolgarski ministriški predsednik Stambolijski je trpel četniško akcijo v svoji državi. Zato smo ga ostro posvarili. Stambolijski je izpremenil smer in postal naš prijatelj. Vsa politika Male antante se naslanja na zaščito mirovnih pogodb. Govornik naglašja, da je opravičilo bolgarske vlade povodom našega koraka v Sofiji bilo tako, da ga ves kulturni svet smatra za zadostno.

Dr. Vasa Jovanović se je bavil potem s slabim vtisom, ki ga je napravil prejšnji zunanji minister in današnji interpellant dr. Vojta Marinković s svojim posetom v Sofiji. Ako nam on očita, da smo sprejeli bolgarskega zunanjega ministra Kalfova v Beogradu, je treba pomisliti, da je posetil še zunanega resorta sosednje države naše ministrstvo za zunanje posle. Najnavadnejša uljudnost zahteva, da takega poseta ne smemo odklanjati. Že dobra politika zahteva korektnost v tem pogledu. Toma Popović (rad.): »Gospod Kalfov je vendar vrnil poset g. Marinkoviču v Sofiji.«

Dr. Vasa Jovanović je prešel potem na komunistično nevarnost, ki preti vsej Evropi in je dobila svojo nevarno obliko po svetovni vojni. Metode sovjetov obstojajo v glavnem v tem, da organizirajo revolucije v malih državah. Ta svoja stremeljenja so prenesli tudi na Balkan. Središče komunistične akcije za Srednjo Evropo je Dunaj, za Balkan pa Bolgarska.

V svoje namene so boljševidni potrošili že mnogo denarja. Mi smo se uprli povečanju bolgarske vojske, ne morda zato, ker smo uverjeni, da je na Bolgarskem komunizem, ampak ker je bil naš zunanji minister prepričan, da sta bolgarska vojska in politika zadostni za pobjanje komunistične akcije.

Pozno zvečer se je končala zunanje-politična debata. Zbornica je skoraj soglasno izrekla zaupnico zunanjemu ministru glede politike napram Bolgarski. Današnji beograjski listi priobčjujejo o bolgarski debati izcrpna poročila brez vsakih posebnih komentarjev. Bolgarski problem je v parlamentu potisnil v ozadje vsa notranje-politična vprašanja, tako tudi ljubljanski dr. Korošček govori, ki ni napravil na vladno večino prav nobenega vtisa, pač pa je poglobil nesoglasja v opozicijskem bloku.

vojne ladje. Ameriški mornarji so dejansko že pomagali evropski policiji v borbi z demonstranti. Stavka in nemiri se širijo proti Pekinu, Tientsinu in Mukdenu. Tujce napadajo, pekinški in drugi študenti manifestirajo proti Angležem in Japoncem. In da bo kaos še večji, pomaga moskovska internacionala z navodili in denariem.

Kitajski problem interesira v prvi vrsti pomorske države, pa tudi vse druge narode. Največjo pozornost pa posveča kitajskim dogodkom Amerika in Japonska. Zlasti Japonska je navezana na trgovino med Kitajci. Japonska industrija ne more konkurirati na drugih tržiščih z Evropo ali Ameriko. Ogromno in edino sigurno tržišče ima na Kitajskem. Tretji glavni konkurent je Amerika. njena industrija igra na kitajskih

tržiščih najvažnejšo vlogo. Nervoznost velesil je torej razumljiva. Že več let so prisiljene držati roke krizem in čakati, kdaj se razmere na Kitajskem uredijo. Pa si ne morejo pomagati, da bi pospešile ta proces, ker bi se kitajsko ljudstvo odločno uprlo vsakemu nasilnemu vmešavanju v njegove interne zadeve. Angleški kapitalistični krogi so mnenja, da je še najboljšje, če ostanejo velesile glede Kitajske pasivne. Nasprotno pa pišejo ameriški in angleški listi, da je treba energično nastopiti proti kitajskim malikontemom. Ali problem ni tako enostaven. Amerika in Japonska sta v takem antagonizmu, da je skupna akcija za pomiritev Kitajske izključena. Računati je pa treba tudi z Rusijo, brez katere ne more biti rešeno nobeno vzhodno vprašanje.

V album našim separatistom

Eden najdalekovidnejših in najposobnejših naših politikov je bil pokojni Frano Supilo, tvorec zgodovinsko važne reške resolucije, ki je položila temelj hrvaško-srbskemu sporazumu leta 1905, in omogočila ustanovitve hrvaško-srbske koalicije na Hrvaškem.

Njegove zasluge za osvoboditve in ujedinjenje bo pravilno ocenila šele zgodovina. A že sedaj lahko trdimo, da bi Slovenci in Hrvatje bili morda še danes tuji rojbe, ako bi ne bil Supilo že ob izbruhu vojne l. 1914. započel velikopotezne akcije, da zainteresira velesile, predvsem Rusijo za usodo Hrvatov in Slovencev pod Avstro-Ogrsko. Delo v vsi njegov veličini, ki ga je izvršil pokojni Frano Supilo, je razvidno iz tajnih aktov v ruskem državnem arhivu, ki jih je nedavno tega izdal nemški zunanji urad v Berlinu pod naslovom »Iswolski im Weltkrieg«. V tej zbirki aktov je namiznjava tudi spomenica, ki jo je Supilo predložil potom poslanika Izvoljkega 14. decembra leta 1914. ruskemu ministru zunanjih del Sazonovu.

V tej obsejni, povsem pravilno narodno stališče tolačeči spomenici je Supilo med drugim povdarjal:

»Avstrijska politika se je posluževala vseh možnih sredstev, da vzdržila narod v separatizmu in atavizmu imena in vere, imajoč pred očmi geslo »Divide et impera«. Svoječasno so separatisti vodili ljuto borbo o vprašanju imena. Toda z napredkom narodnega čustvanja so vedno bolj izginjale te difference in v mladi srbski, hrvaški in slovenski generaciji so že skoro popolnoma izginile. Danes je takekorekci nemogoče najti le enega mladega Srba, Hrvata ali Slovence, ki bi bil separatist, a to je sigurno jamstvo za bodočnost našega naroda. Različna je zgodovina Srbov in Hrvatov in do gotove stopnje najdemo razlike tudi v njihovi veri. Jezik je točno eden in isti. V njem pravzaprav ni niti dialektičnih razlik. Slovensko narečje se le malo razlikuje. Toda te razlike niso tako velike, kakor med beneškim in florentinskim ali samim milanskim dialektom, da ne govorimo o različni dialektov. Zelo nevarno in državneje. Tam se preprosti ljudje vobče med sabo ne razumejo. Toda naš narod se brez težko popolnoma razume od Triglava do Timoka, pa naj govori v tem ali onem narečju. Zbog tega lahko brez vsakega pridržka trdimo, da noben narod v srednji ali zapadni Evropi ne kaže v sebi toliko jezikovnega edinstva, kakor 12 1/2 milijonski narod Jugoslovencov.

Neizpodbitna istina o enakosti našega jezika, naše krvi in naše rase, je mati politične misli, naj se ustvari na-

rodno edinstvo, ki postavlja popolnoma v stran vprašanje imena. Ni važno vprašanje, kakšno ime naj dobi ta narod, glavno je, da lahko živi, da je sloboden in ujedinjen in da lahko napreduje. Še so stranke in deli naroda, ki stoje na poti narodnemu ujedinjenju. Ti črpa svojo silo iz tradicije prošlosti, versko vprašanje je služilo njihovemu cilju in oni so živili dobrohotno zaščito avstro-ogrsko politike. Izven vsakega dvoma je, da bo njihovo delovanje s propadom te politike izgubilo svoj vpliv. Z gotovostjo lahko trdimo, da vrže politika bratske ljubezni to tužno razdobje naše prošlosti med staro šaro in v tem smislu povzroči velik preokret. Tu gre samo za staro generacijo, ki pa je sicer v manjšini. Naglašati je namreč treba, da se je ta preokret že izvršil v mladi srbski, hrvaški in slovenski generaciji. To ni mišljenje poedinca, marveč je dejstvo, ki je potrjujejo stototiso naših neodvisnih duhov, čim morejo in smejo izraziti svoje mišljenje. Toda vsi ti mladi duhovi ali propadajo v ječah ali stoje kot avstrijski ali madžarski vojaki kot »kanonenfuter« na Drini ali na Visli v borbi proti svojim lastnim slovenskim bratom...

Ustanovitve velike države od Timoka do Jadrana torej odgovarja želji pretežne večine našega naroda.

Ustanovitev te države je mogoča samo s pomočjo in zaščito naše bratske države velikega ruskega naroda in pod političnim vodstvom Srbije. Srbija je zlasti v zadnjih letih vedno nudila garancije in dokaze, da je sposobna izvršiti nalogo takega političnega tvorca, a Rusije dolžnost je, da vzdrži to organizacijo slovenskega duha, brez katere bi tudi ona ne mogla živeti.

Tu se sedaj pojavlja vprašanje o imenu. Kakšno ime naj nosi nova država in njen narod? Srbohrvatska? Jugoslavija? Srbija?...

Ako bi vprašanje imena vsled zlobe ali intrig ogrozilo narodno ujedinjenje, zastopamo stališče, naj bi se to vprašanje predložilo v razsodbo Rusiji: naj ona določi ime nove države in naroda...

Takšno je bilo stališče Frana Supila glede narodnega in državnega edinstva meseca decembra 1914. V svoji daljokovidnosti je Supilo že takrat računal s separatisti, ki se pojavijo, čim bo izvršeno narodno osvobodjenje in ujedinjenje. Ze takrat je ugotovil, da bodo ti separatisti samo ostanki iz tužne naše prošlosti, ki bodo svojo moč črpali zgolj iz tradicije žalostne naše preteklosti! In to je točno. Prav tako gotovo pa je tudi, da ti separatisti izginejo prav tako, kakor so izginili njihovi predhodniki, ko se je izvršilo ujedinjenje italijanskega naroda.

Ljubljanska porota

Veleslepar Josip Majer (false dr. Starman pl. Podgrajski) je bil včeraj popoldne obsojen na 20 mesecev težke ječe. Ker pa se mu vsteje v kazen 17 mesecev preiskovalnega zapore, bo kmalu znova prišel z novimi pustolovščinami. Mož je navzlic mladosti 30 let popolnoma osivel (a si bo že znal lase prazovati) in odnurnega obraza z napeto čobo, zato ne moremo razumeti ženskega okusa, da mu je toliko deklet in žen nasledilo.

Predseduje predsednik deželnega sodišča dr. O. Papež, votanta sodni svetnik Keršič in okraj, sodnik Vrabl, državni pravdnik dr. Ogoreutz.

Hlapec in dekla.

Obtožena je 16 letna dekla Ivana Bonča iz Zminca pri Škofji Loki težke telesne poškodbe po § 156a k. z.

Obtoženka in Feliks Sinkovec, oba še napol otroka — sta sinčila pri Janezu Bozajcu v Dol. Brdu. Dne 13. decembra l. i. sta bila sama doma. Kakor že večkrat poprej, so se tudi ta dan začela brez vzroka prepirati. Tekom prepira pa se je obtoženka razjezila, ker ji Sinkovec ni hotel utihniti, zagrabila pod klopio takozvanega zajca za seževanje čevljev ter ga tresčila z vso silo Sinkovcu v glavo. Zadel ga je pri tem v desno oko in sicer tako močno, da so se očesne opne razpočile in so mu morali v bolnici desno oko odstraniti in vstaviti stekleno. Obtoženka priznava dejanje in se zagovarja z razburjenostjo in da ni imela namena Sinkovca težko poškodovati.

Porotniki so krivdo soglasno zanikali, vsled česar je bila obtoženka oproščena. Nevaren tat. (Senat prejšnji, zagovornik dr. Zorec). V jeseni 1924 je bilo v okolici Kranja izvršenih več prednih vlovov, ki jih je izvršil 20 letni posestnikov sin pri Sv. Joštu Josip Rakovec s pomočjo neznanih tovarišev. Med drugim je bilo ukradeno Francetu Kuraltu v Kranju iz zaklenjene žage 1500 Din vreden bicikel (last Jankota Japelja), železna ročna bagajna, 6 m gonilnega jermena in nekaj gotovine, skupna vrednost 2062 Din. Danes Mednarodni

iz zaklenjene hiše v Brodih 50 m platna, kos usnja in suknjič, skupna vrednost 1540 Din. Jožetu Vodniku 2 obleki, klobuk, namramice, skupna vrednost 1500 Din, Matevžu Pečniku iz zaklenjene hiše v Brodovljah 1 postelja, 1 pripotelnik, 1 ogledalo in 2 rjuhi, skupna vrednost 1075 Din. Primožu Prevodniku iz hleva 1 koštrun, 2 ovci, 1 jaguice in 2 vrvi, skupna vrednost 1015 Din. Mariji Mastri v Zg. Bitli iz zaklenjenega skladišča 75 kg žime v vrednosti 4470 Din. Tudi je obtoženec nosil pištolo-repetirko brez oblastnega dovoljenja.

Obtoženec priznava, da se je za te tatvine domenil z dvema tovarišema, ki ju opisuje po zunanjosti, a trdi, da ju je poznal le po imenu Jožef in Janez. On da je stal vedno le na straži in spravljal plen v denar, ki so si ga potem delili. Več ukradenih predmetov so našli pri njem na domu, dočim se je večina blaga izsledila pri tretjih osebah, ki so blago od obtoženca kupili in se bodo morali zaradi tega zagovarjati pred sodiščem.

Obtoženec nastopa zelo naivno in se ves čas med zasliševanjem prisiljeno joče. Zaradi tatvine je že presedel 4 mesece težke ječe. V preiskovalnem zaporu že sedi od 29. oktobra l. i. Obtoženec se zagovarja, da se je sodeleževal pri tatvinah v ta namen, da bi se preskrbel z denarjem za vojake. Porotniki so obe glavni vprašanji potrdili, nakar je bil Rakovec obsojen na 3 leta težke ječe, a se mu vsteje v kazen 7 mesecev preiskovalnega zapore.

Mladeniška lahkomišelnost.

Po novem letu 1922 je vstopil pri trgovcu Jos. L. v Kranju 15 letni Stanko Demšar iz Gorenje vasi kot vajenec v službo. V začetku svoje učne dobe je bil še dokaj priden, pozneje je pa postal len pošten, da je jemal svojemu gospodarju iz blagajne gotovino in blago, ki ga je potem sam prodajal in denar zave spravljati. Njegovo lahkomišelnost so podžigali in izrabljali nekateri starejši maloprodneži tako Kristl Mihelič in Ivan Benedik, ki sta že nekaj doblila svoje blago pri deželnem so-

dišču. Tako pripozna obtoženec sam, čemu pritrjuje tudi Ivan Benedik, da sta se domnile, naj pride slednji po blago v trgovino z večjim denariem, katerega mu bo zmanjal in mu poleg kupljenega blaga še izročil večjo vsoto, kakor bi mu moral izplačati. Vsega skupaj se je ta manipulacija izvršila 6 do 7 krat in je pri tem prejel Benedik različnega blaga v vrednosti nad 15 tisoč Din, povrh pa še ca 1000 Din gotovine.

V jeseni 1923 ga je nagovarjal tudi branevec Kristl Mihelič, naj mu proda nekaj vžgalice »po ceni«, češ da jih tudi on sam (Demšar) pocieni dobi. Nekoč, ko še ni bilo gospodarja v trgovini, je izročil obtoženec Miheliču 10 velikih zavojev vžgalice, od katerih ni bila plačana trošarina in je prejel zanje 225 Din. Kake 3 tedne pozneje mu je po dogovoru zopet pripravil na Likovčarjem Ivorišču 23 zavojev inž vžgalice, po katere je prišel Mihelič in jih odnesel v skladišče pri hotelu »Stara posta«. Tudi to tatvino obtoženec odkritosrčno prizna, dočim se je Mihelič zagovarjal, da mu je Demšar zagotavljal, da so vžgalice vtihtapljenje iz Italije, akoravno so bile vžgalice izključno domači izdelki t. j. Ciri-Metodove družbe in Jadranske straže, Mihelič sicer trdi, da ni vedel za tatvino, vendar pa Demšar sam prizna, da sta bila dogovorjena. Sicer pa je moral Mihelič vedeti, da mlad vajenec ne more tržiti s svojim blagom in da svojega blaga ne bo imel shranjenega v gospodarjevi trgovini.

Obtoženec tudi priznava, da si je tekom svoje učne dobe prisvojil najmanj 7725 Din gotovine, za kateri denar si je kupoval motorna kolesa in usnjato suknjo. (Ob sklepu lista obravnava še traja, izid priobčimo v petek).

Politične vesti

— Narodni blok se razširi in okrepi! Klerikalni listi so v zadnjem času dan za dnevom napovedovali razpad Narodnega bloka in »Slovenec« je pretekli teden celo iztaknil kurioznost, da je Narodni blok prav za prav prenehal obstojati že na dan skupščinskih volitev dne 8. februarja. Vse te izmišljotine je v nedeljo demantiral sam dr. Korošček in postavil na laž vsa svoja glasila, ki so kar tekmovala v izmišljanju najhotejših, za klerikalce ugodnih vesti. Po božne želje klerikalcev se torej nikakor nečeno izpolniti. Narodni blok ni same trden in enoten, zdi se celo, da se že v bližnji bodočnosti znatno okrepi. Beogradski listi namreč poročajo: »Zelo verjetno je, da se Narodni blok okrepi z novim elementom, ki se neopazno približuje in ki že v kratkem javno nastopi.« — Kaj poretče k temu »Slovenec«? Naj uganemo, kdo je ta »novi element« in naj to tudi pove svojim čitateljem. S to okrepitevju Narodnega bloka bodo za vedno pokopane vse naše našli klerikalcev, da se še kdaj dokopljejo do veljave in vpliva v naši državi! Klerikalna moč in veljava je za vedno zatulila za gore. To naj slovensko ljudstvo uvažuje in naj se po tem tudi ravna!

— Ratificiran sporazum glede Reke. Italijanski parlament je ratificiral sporazum med Italijo in Jugoslavijo glede Reke. Dotične pogodbe so bile podpisane 27. januarja 1924.

Strašna eksplozija v Baški na Krku.

Eksplozija v centrali g. Tudorja. V Baški, lepe in idiličnem mestecu na otoku Krku, je preteklo soboto nastala v električni centrali tudi Slovencev dobro znanega hotelirja g. Tudorja silna eksplozija, ki je zahtevala tudi človeške žrtve. O dogodku poročajo:

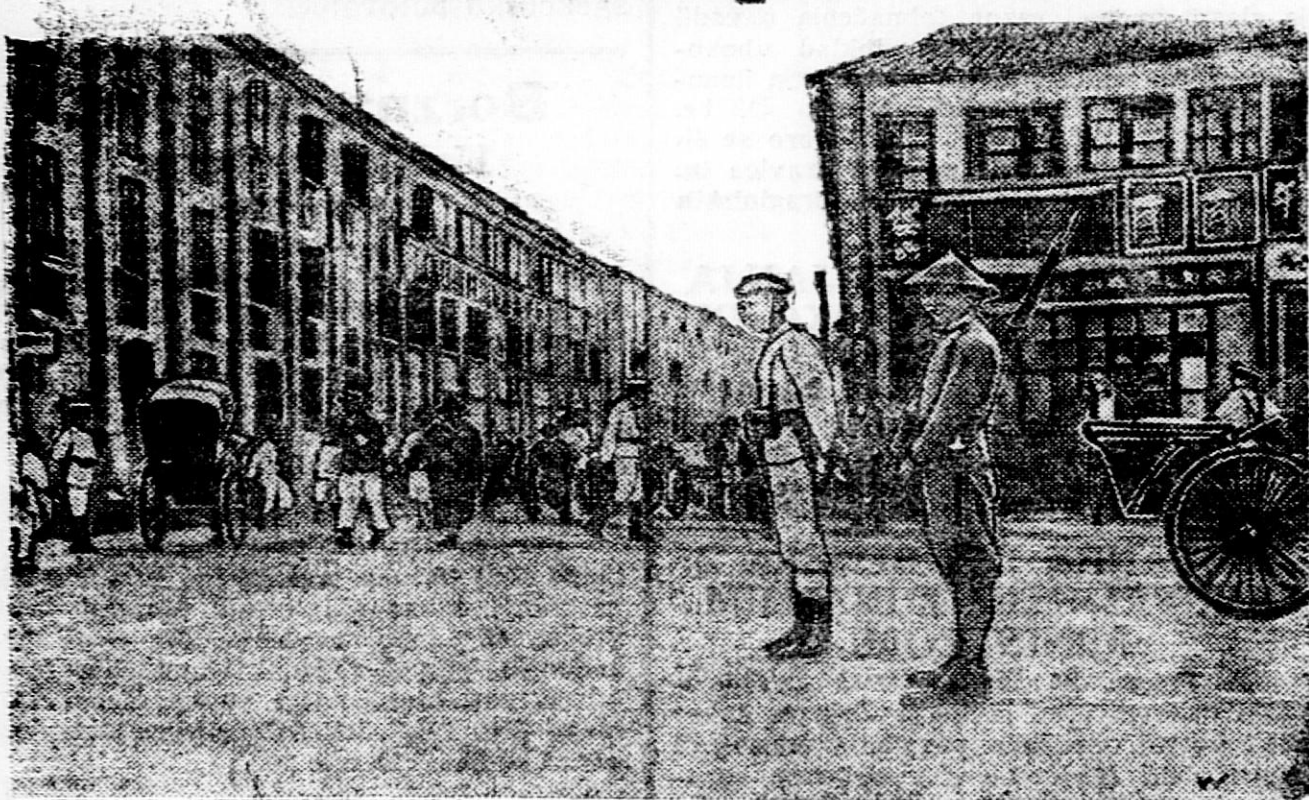
G. Tudor je imel že dalje časa namen, da si zgradi za svoj krasni hotel »Velebit« malo električno centralo. Pred kratkim je zato kupil s Senja za nekoliko rabljen Dieselov motor s 100 konjskimi silami. Motor je postavil v malo zgradbo poleg hotela. Motor je pregledala komisija strokovnjakov, ki je izjavila, da ga bo treba pred poskusnim pogonom temeljito očistiti.

V soboto popoldne sta brata Josip in Nikola Ostrogovič iz Vrhnika, oba mehanika, preizkušala motor. Navzoča sta bila tudi Stevo Hofman in Anton Pešek, nameščena pri Tudorju. Predno sta motor poglala, sta stroj temeljito pregledala, izjavljajoč, da je vse v redu. Nato sta v rezervni nalila nafte in ga skušala pognati. Že po prvih pokih, ki so pri zastarelih motorjih simptomatični, je bilo jasno, da motor ni popolnoma v redu. Navzlic temu pa sta Ostrogovičeva nadaljevala s poskusi in posrečilo se jima je stroj spraviti v tek. Nekaj časa je motor brezhibno deloval, nena doma pa je nastala silna eksplozija, ki je spremljala močna detonacija. Iz male zgradbe se je v naslednjem trenutku žulo pretresljivo kričanje. Medtem se je pred zgradbo zbralo precej ljudi, ki so po prvih krikih vdrli v zaklenjena vrata. Prvi je prišel na prosto Stevo Hofman, ves okrvavljen, za njim so prišli Peška. V zgradbi sami se je odigral grozen prizor. Josip Ostrogovič, čigar obleka je bila prepolna od nafte, je gorel po vsem telesu. Bil je strašna silka žive baklje. Gorel je tudi njegov brat Nikola, katerega so še pravočasno rešili in prepeljali v bolnico na Sušak. Njegove opekline so težke in je malo upanja, da okreva. Josip Ostrogovič je mrtev, ostala dva pa imata lažje poškodbe. — Policija je uvela preiskavo, da dožene, koga zadene krivda na nesreči.

KONEC ŠAHOVSKEGA TURNIRJA V MARIJANSKIH LAZNJIH.

— Praga, 9. junija. (Izv.) V Marijanskim Laznih je končal šahovski turnir. — Rubinstein in Niemczowicz si delita prvo in drugo nagrado. Oba sta dosegla 11 točk.

Med Kitajci ore



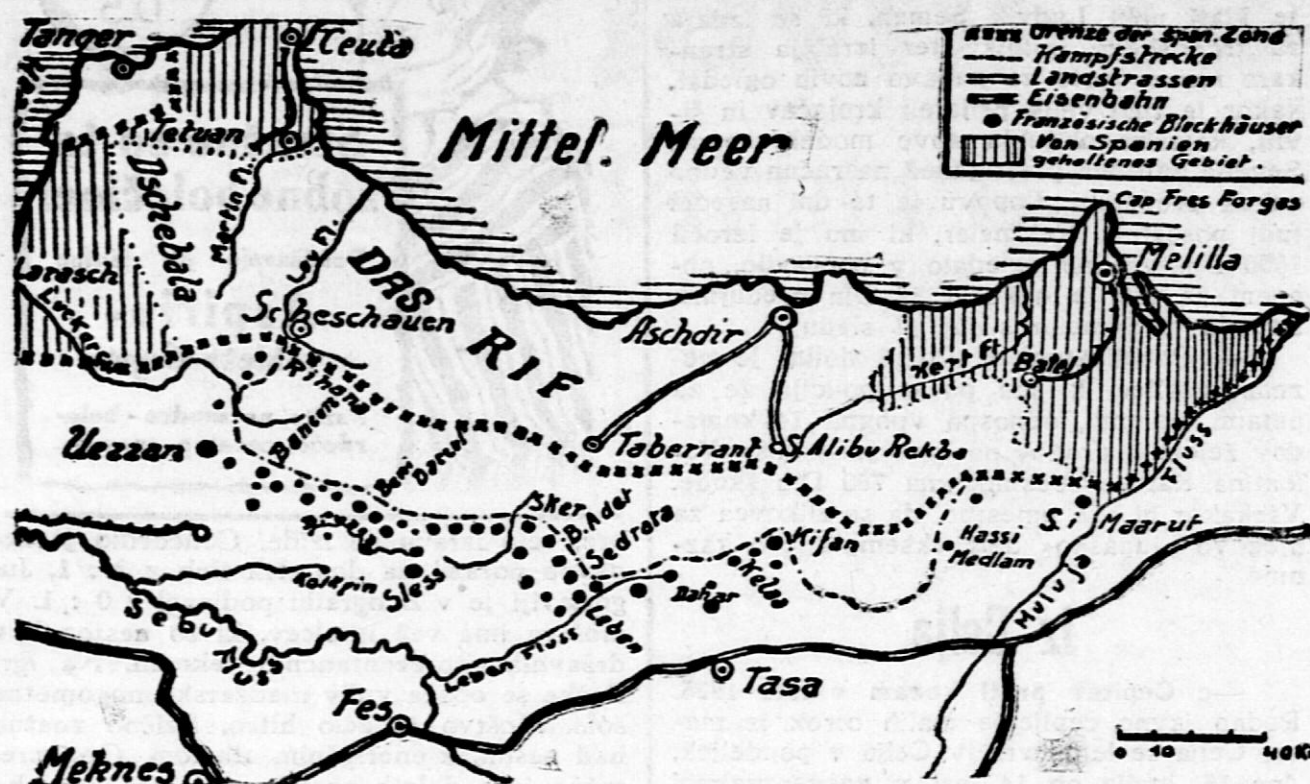
Do zob oborožen kitajski policaj in francoski pomorščak vzdržujeta javni red in mir v neki ulici Singhaja.

Svetovna politika je v velikih skrbeli tudi suniljivega pokreta na Kitajskem, v tej pravilni deleži vzhajajočega solca, ki predstavlja zadnja leta ognjišče nemirov na Daljnem vzhodu. Odpor proti tujcem ni med Kitajci nič novega. Taki nemiri in izgrede, kakor divjajo na Kitajskem te dni, so se ponavljali že opetovano. Kitajci se boje evropske civilizacije, protivilo se njenim novotarijam in zato sovražijo vse tujce kot nosilce te civilizacije. Evropa je pa sama zanetila to reakcijo proti lastni civilizaciji. Zohi bratje Kitajcev — Japonci — so prvi segli po Koreji in Formosi, premagali so v vojni l. 1894 Kitajce ter dobili po mirovni pogodbi v Shimonskei tudi mandžurski polotok Leao-Tang, ki so ga pa morali vrniti Kitajcem na priški Rusije, čije vpliv je bil tako velik, da ji je Kitajska dovolila zgraditi takozvano vzhodno-kitajsko železnico preko Harbina do Vladivostoka. Poraz Kitajcev v japonsko-kitajski vojni je imel za posledico, da so začeli Kitajci pomisljati na reformacijo. Ta pokret, ki ga je podpiral tudi takratni cesar Kuangsi, se pa ni posrečil, ker so mu nasprotovali tujci, zlasti nemški misijonarji. In tako je reakcija in mržnja napram tujcem še bolj rastla. L. 1894 sta bila ubita dva nemška misijonarja. To je dalo Nemčiji povod za okupacijo mesta Kiao-Cau in Santungu. S tem je bil dan signal za nastop velilil. Rusija je izsilila od Kitajske Port Arthur in mesto Dairen ter je spojila potom železnice s Harbinom. Angleška je zasedla nasproti ležeče pristanišče Veltai-vel ter razširila svojo kolonijo Hongkong, Francija je pa dobila zaliv Kuang-čen-fu. To početje evropskih držav je povzročilo med Kitajci strahno inrženje proti Evropi in danostji. Tako je izbruhnila grozna bokerska vstaja, ki je obela vso državo in prisilila Evropo k posredovanju. V avgustu 1900 je vojaštvo evropskih velesil pod poveljstvom ruskega generala Fimoviča, zasedlo Pekin. Zavezniki

so morali zbrati dvakrat na Kitajskem nad 50.000 mož (največ je bilo ruskega in japonskega vojaštva) ter 160 vojnih ladij.

Svetovna vojna je našla Kitajsko že kot republiko, ali še v večjem kaosu nego poprej. V vojni sploh ni nihče računal s Kitajci. Država je razpadla na celo vrsto provinc, v katerih so vladali poedini vojaški guvernerji v neprestani medsebojni borbi. Ti guvernerji so se borili tudi s centralno vlado v Pekinu. Današnja Kitajska je pravo gnezdo državljanske vojne in notranjih prepirov. In vendar vse kaže, da vodi Kitajce ena skupna ideja in sicer mržnja do tujcev. Najnovejši krvavi dogodki, ki so se začeli v Sangaju in razširili po celi državi tako, da je prišlo do izgrediv tudi v Kantonu, Kankau, Tsingtau, Mukdenu in v samem Pekinu, so pa povsem drugačnega značaja nego bokerska vstaja. Dasi ni dvoma, da gre tu za dobro preračunano boljševsko propagando, ki zna imenito izrabljati Wilsonova gesla o samoodločbi vzhodnih narodov, da prizadene usodni udarec evropskim kolonialnim državam, moramo vendar gledati na kitajske dogodke kot na simptom naraščajočega nacionalnega pokreta. Pa tudi razmere v mednarodni politiki so se tako spremenile, da zadnji izgrediv proti tujcem ne moremo primerjati z bokersko vstajo. Mržnja proti tujcem je samo krinka. Sedanja kitajska vlada je namreč prav tako osvobodena, kakor prejšnja. Mesto izgnanih generalov so zavzeli novi, ki se nečejo nkloniti prezidentu Feng Yu Hsiangu. Mandžurski satrap Čango Lin zbira sile proti pekinski vladi. Po drugih provincah pa vladajo neomejeno somišljeniki umlega boljševskega proka Sun Jatsena. V tem kaosu je težko doguati, kakšno presenečenje pripravljajo Evropi krvavi dogodki v Sangaju. Velesile so se že pripravile za vsak slučaj. V sanghajskem pristanišču stoje japonske, ameriške, francoske, angleške in italijanske

K francoskim težavam v Maroku



Rifski Kabili in njih vodja so danes srednje pozornosti političnega sveta. Francoski parlament jih je proglasil za neprijatelje civilizacije. Socijalistična večina je pooblastila francosko vlado, da napravi z energičnimi ukrepi red v Afriki. Pot do tega cilja vodi edino preko popolne zmage nad rifskimi Kabili in njihovim spretnim narodnim voditeljem Abd-el-Krimom. Lahka ta zmaga sicer ne bo, ker so marokanski uporniki na čelu z Abd-el-Krimom dokazali izredno bojevitost in čudovito odpornost v borbi za svojo plemensko svobodo. Svoboda je vsakomur draga, najdražja pa sinovom pustinje.

Najzanimivejši pojav vojne v Maroku je vsekako Abd-el-Krim. Primerjajo ga z Mussolinijem ali s Kemal-pašo. Tudi njega so spravile na površje razdrapanje povojne razmere, iz katerih je stopil na plan v trenutku, ko so ga svojci najbolj potrebovali. Abd-el-Krim je bil prvotno sodnik v Melilli, leta 1922, je postal marokanski sultan. Bodočnost pa pokaže, da li postane največji dostojanstvenik mohamedanskega sveta. — Abd-el-Krimu je bilo 38 let, ko je začel leta 1920 borbo proti neprijateljem kabiljske svobode. Ta borba se je bistveno razlikovala od nešteti barbarških uporov. Že takrat je presenetil diplomatije in vojaške kroge s svojo sposobnostjo in izrednim vojaškim talentom. Težko si je misliti, kako je mogel ukrotiti divje plemo in organizirati iz raztresenih več ali manj roparskih odredov močno vojaško enotico. Abd-el-Krim ne pusti nobenega domačina na bojišče brez predhodne sistematizirane vežbe. Z železno energijo vežba svoje čete. Z neumornim delom je dosegel, da imajo upor-

niki že brzogovorne in telefonske zveze, s pomočjo katerih gredo njegova povelja na vse strani ne glede na neobljudeno puščino. Uporniki se borijo sistematično, oprežno in spretno. Splošno prav nič ne zaostajajo za francoskimi četami. Na obeh straneh so pripravljene boriti se do zadnje kaplje krvi. Francoske vojaške kroge je naravnost presenetila vzorna organizacija in discipliniranost Abd-el-Krimovih čet.

Abd-el-Krim živi na evropski način, dasi ni bil nikoli v Evropi. Njegov nastop je impozanten. Evropejce pozna zelo dobro. Voz se navadno v avtomobilu, le če potuje po puščini, jaha svojega čistokrvnega konja. Organizatorične in diplomatske sposobnosti marokanskega sultana so dobro znane evropski diplomaciji. Diplomati so že razmišljali o tem, da bi kazalo začeti z njim pogajanja, zakaj na bojišču ni mogoče rešiti marokanskega problema brez ogromnih žrtv. Abd-el-Krim je zaslovel kot diplomat že med svetovno vojno. Leta 1916 so ga Španci brez pravega povišanja aretirali, ker je bila njegova osebnost v kraljevstvu puščine preveč popularna. Čez leto dni je pobegnil iz zaporov, čez tri leta je pa poplaval Špancem za to nasilje v amalski klet, kjer je izgubila španska vojska 20.000 mož. Rifski Kabili so bili pred 7. stoletjem Kristjani. Na sabbah in sedih nosijo še danes znamenje križa. — Toda krščanska civilizacija je sčasoma izginila. Zdaj se vodi borba v imenu krščanske civilizacije proti sinovom pustinje. In težko je soditi, katero sredstvo civilizacije bi prej pomirilo duhove v Maroku — Abd-el-Krim, ta bojevit in izobraženi »Evropejec«, ali francoski španski topovi.

vse, kar nam je naklonil iz svoje bogate umetniške zakladnice. Na novem mestu mu želimo največje lajve. Na koncu pa še dodajemo željo, da ga zopet vidimo v naši sredi!

— Francesco Nitti — Ljubomir St. Kostar: Mir. Kao šesta sveska Biblioteke »Bankarstva«, izšla je pod gornjim naslovom, jedan interesantan i akucian rad, poznatog italijanskog političara Francesca Nitti, bivšeg ministra-Predsjednika Kraljevine Italije. Knjigu je preveo Lj. St. Kostar, koji je u samom uvodu dao i markantan prikaz o ličnosti autora, a pored toga imade knjiga još slijedeći sadržaj: I. predgovor jugoslovenskom izdanju, II. zli pastiri, poslijeratni vodje naroda, III. neuspeli rata, IV. neuspeli ratnog mira, V. ratni mir, VI. povreda ugovora priče, za vrijeme i poslije rata, VII. iluzije o miru: sila i spretnost, VIII. borba između principa reparacije i principa života, IX. putevi, koji vode k miru — povratak principa slobode i demokracije, X. ujedinjene države Evrope, XI. napomene autora. Ciljena je knjizi 60.—dinar i dobiva se u svima boljim knjiž-

rama, kao i kod izdavača: Administracije »Bankarstva« u Zagrebu, Marovska 30. — Mi ćemo o ovoj interesantnoj ediciji još zasebno progovoriti.

— Pirandello in angleška cenzura. Te dni potuje Pirandello s svojim Teatro d'arte, kakor imenuje svojo družbo igralcev, s celokupnim sceničnim aparatom v Anglijo, kjer priredi predstave v znanem New Oxford Theatre. V Angliji je nastopila angleška cenzura prav ostro proti Pirandellu. Zdi se, da njegovo delo šest oseb išče avtorja bo precej pristriženo. Najbrže gre za prizor med očetom in hčerko v »salonu«, ki razburja londonskega cenzorja, da noče dati temu delu svojega placeta. Pri povratku iz Anglije se Pirandello ustavi v Parizu, kjer bodo recitali njegovega Henrika IV. Za jesen pa pripravljajo Pirandello dve novi deli v treh dejanjih. Prvemu bo naslova Nova kolonija, drugemu Prejšnja žena. Obe deli bosta čistokrvno »pirandelska«. Svoje najboljšie sile hoče odsej Pirandello posvetiti rimskemu gledišču, ki ga izpopolnjuje v pravo vzor gledišče.

»V ne vjerujete?«

da eden par nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

traja kakor štirje pari drugih. Kupite eden par, pa boste verovali. Nogavice brez žiga »ključ« so ponarejene.

— Sokolsko društvo na Jesenicah priredi v soboto dne 13. t. m. v društveni telovadnici telovadno akademijo, pri kateri nastopi vrsta višjega oddelka Gor. Sok. župe, katere se udeležijo medletne tekme JSS v Beogradu. Pozivljajo se vse prijateljice Sokolstva, da to prireditve v čim večjem številu poseti, ter da s tem priznanje bratom za njihovo poštrevnovalno delo. Vabimo tudi vse prišaste sok. misli iz Kranjske gore, Mojstrane, Bleda, Bohinja in Javornikov. Kor. Bela, kateri imajo na vse strani ugodne železniške zveze. Pričetek točno ob 20. uri, konec ob 21.30. Sodeluje popoln salonski orkester pod vodstvom našega zaslužnega g. Ribola. Čisti dobiček je namenjen za odpravo tekmovalcev v Beograd. Predprodajo vstopnic ima br. Mežik. Zdravo! 1160/n

— Sokolsko društvo v Vel. Laščah priredi v nedeljo, dne 21. junija javno telovadbo. Spored: dopoldan ob 10. uri skupna prostih val, popoldan ob 3. uri javna telovadba. Sodeluje godba dravske divizijske oblasti pod osebnim vodstvom g. kapelnika dr. Cerina. Po telovadbi prosti zabava. — Vožnja po železnici s saveznimi kazenicami polovična. K obliki udeležbi vseh vjdno vabimo. — Odbor. 1185/n

— Sokolsko društvo na Viču vabi svoje člane, da se v čim večjem številu udeležijo letne prireditve Sokola I na Taboru jutri popoldne ob 3. uri. 1179/n

— Sokol Šiška priredi v nedeljo 14. junij pri Brandtu javno telovadbo in vorko vrtno veselico. Po telovadbi prosti zabava z žaljivo pošto, petjem, srečelovom z bogatimi dobitki. Vsa bratska društva in narodno občinstvo se vabi. Paviljoni najboljše oskrbovani. V nedeljo poletimo vsi v Šiško, da pripomoremo k lepemu sokolskemu uspehu. Zdravo! 1174/n

— K javni telovadbi na Taboru vsi v sokolskem kroju. — Odbor. 1181/n

Neobičajna pustolovščina v Beogradu

Sicer je beogradska kronika dnevno bogata na kriminalnih senzacijah, pustolovščinah in drugih dnevnih dogodkih, toda sedaj poročajo listi o slučaj, ki spominja na dogodke, kakršne običajno samo čitamo v ameriških listih ali pa vidimo na platnu. Pozorišče nove neobičajne avanture je bila gostilna »Beli Orao«. V nedeljo 7. t. m. se je pred gostilno ustavil avto, iz katerega je izstopilo pet elegantno oblečenih mlajših gospodov. Vstopivši v gostilno, se je najstarejši med njimi predstavil gostilničarju kot Gliko Popović, šef policijske uprave, ostali gospodje pa da so policijski agenti. Prišli so — tako je izjavil policijski šef — da ugotovijo nekatere nerednosti, zagrešene v gostilni. Ukazal je agentom, da zasedejo vse izhode.

Prestrašeni gostilničar je vprašal o kakšnih nerednostih da so prihajale pritožbe in če morda tega niso zagrešile natakarije. Policijski šef je takoj pritril temu in zahteval, da se natakarije legitimirajo. Pri reviziji listin je ugotovil, da niso v redu in je odredil, da se vse tri natakarije aretirajo ter odvedejo na policijo.

Agenti so brhke natakarije odvedli v avto, ki je nato naglo zdrčal po cesti. Nekaterim gostom pa se je zdel policijski šef sumljiv in opozorili so na to gostilničarja, ki je odšel takoj na policijo, da se prepriča, kaj je na stvari. V svoje nemalo presenečenje je ugotovil, da policijski šef ni niti najmanj podoben onemu, ki je bil pri njem, in uvidel je takoj, da je nasledel prebrisan sleparjem.

Policija je takoj odredila zasledovanje brezdevnih policistov, ki pa je doslej ostalo brezuspešno. O odpelanih natakarijah ni sledu.

Sokol

Sokolsko okrožje Ljubljana II. je imelo v nedeljo 7. t. m. ob lepem vremenu zlet v Štepanju vasi na Planinju. Dopoldne so bile skušnje, popoldne ob 14. pa izpred Mestnega doma čez Poljane na telovadišče z godbo Sokola I, ter odhod z praporoma iz Litije in Ljubljana I na čelu. Spreved, broječ okrog 300 oseb: deca, naraščaj, članice in člani, — je občinstvo živahno pozdravljalo; raz okoli se je vsipalo cvetje. Ob 16. je pričel moški naraščaj (27) javno telovadbo z vajami s kič in žel za izvedbo zaslužen pohvalo. Posebno pa je občinstvo toplo pozdravilo skupne proste vaje moške in ženske dece (120). — Nastop je pričel o vestni pripravi. Ženski naraščaj (9 — pičlo število!) je izvajal vaje s palčami lepo, z dokaj čistimi gibi. Proste vaje članov (44) so dokazale marljivost in napredek bratov. Nastop je izval živahno odobravanje. — Tudi članice so v lepem številu izvajale svezne proste vaje, zdi pa se mi, da je neizgledno, travnatu telovadišče marljive sestre precej oviralo. — Tudi telovadišče mora biti zahtevam primerno urejeno. Deveterica Sokolice je prednaslala v narodnih nošah »Česko besedo«. Občinstvu je ta točka izredno ugajala in ni štedilo z burno pohvalo. Javno telovadbo je zaključilo orodje: drog, bradlja in konj. Vse tri vrste in izbrana na bradlji pričale so o napredku, vztrajnosti in pridnosti bratov telovadcev. Zletu je prisostvovalo številno občinstvo; med temi Savezni starosta in načelnik, brata Gangl in Ambrožič, mest. gerent g. Turk in drugi. B. D.

— Župni zlet v Murski Soboti. Priprave za VII. župni zlet mariborske Sokolske župe, ki se vrši 13. in 14. t. m. v Murski Soboti, so v polnem teku. Prireditve se vrši v znamenitem parku grofa Szaparyja, ki leži sredi Murske Soboti. Kdorkoli je videl ta park, ki je lepo negovan in obdelan, s stoletnimi hrasti in romantičnim gradom v sredi, se ni mogel nadviti. Šestič se ima soboški Sokol v tem parku svoj prireditve. Vsakdo, ki se je udeležil v prejšnjih letih te prireditve, je nam izjavil, da tako lepega prostora za prireditve kakor ta park, nima cela Slovenija. Vsakomur je bila težka ločitev, ko se je prireditve zaključila in je bilo treba oditi s parka. Letošnja prireditve bo, sodeč po pripravah, nadkrčila vse prireditve prejšnjih let. Ako trdimo, da bo vsakteri udeleženec odnesel od tu najlepše spomine in utle, storimo to v polni zavesti. Vsak udeleženec bo združil prijetno s koristnim: poleg nepriljene zabave, si bo ogledal tudi Prekmurje, ki je baš sedaj nekaj izredno lepega s svojimi nepreglednimi polji, kjer raste bujno žitno klasje, visoko, da se srednjeveliki človek v njem skrije. Tega pogleda nimate nikjer v Sloveniji, kakor baš v severnem delu naše države, to je v našem Prekmurju. Tudi Murska Soba sama s svojo romantično katoliško cerkvijo, krasno evangeliško cerkvijo in duhovnim židovskim templom nudi udeležencem mnogo zanimivega in lepega. Železniška zveza je zagotovila. Iz Maribora voz v nedeljo posebni vlak, pa tudi sicer vozijo v Prekmurje dnevno 3 osebni vlaki po novi železnici Ormož—Murska Soba. Udeleženci bodo s tem imeli priliko, videti to novo železnico, ki vodi mimo vinorodnih ljutomerskih krajev in domovine Stanka Vrazarja, po mogočnem novem železniškem mostu preko Mure in pripelje končno med

razsežnimi žitnimi polji v Mursko Sobotu. Marsikdo bo prvič videl te kraje naše domovine in s tem obogatil svoje domoznastvo. Celo slavje bo povzdigla glasovita vojaška godba iz Varadina, ki je že parkrat nastopila v Murski Soboti in zadivila poslušalce s svojimi preciznim in neumornim igranjem. Da se bo cela prireditve tudi v tehničnem oziru brezhibno izvedla in da se bo moglo za udeležence vse pripraviti, je nujno potrebno, da Sokolsko društvo v Murski Soboti zna pravočasno za število udeležencev. Prijave prihajajo dnevno, treba je, da se vsak udeleženec res pripravi pravočasno. Zato naj vsakdo to stori. Saj s tem samemu sebi koristi, ker nam omogoči, da tudi za njega pripravimo vse, kar je treba, da bo njegovo bivanje med nami kar najudobnejše. 1178/n

— Ptujsko sokolsko okrožje je priredilo preteklo nedeljo, 7. t. m. v Ptuju izbirne tekme članstva in naraščaja. Tekmovalo je 16 članov, 4 članice, 23 moškega ter 11 ženskega naraščaja, skupno 54. Tekme se je predvsem udeležilo društvo Ptuj ter srednji oddelek članov društva Središče. Najboljše uspehe so dosegli: Član, srednji oddelek: Pavelka Rudolf (Ptuj) 72 točk, 90%; Pertot Janko (Ptuj) 67%, točke, 84,68%; Veselko Rudolf (Središče) 56½ točke, 70,31%. Članice, srednji oddelek: Sentjura Angela (Ptuj) 70½ točke, 87,81%; Blumenau Nada (Ptuj) 60 točk, 75%; Mar. Arica (Ptuj) 43½ točke, 54,68%. Člani, nižji oddelek: Jurkovič Janko (Ptuj) 66½ točke, 94,64%; Potrč Otmar (Ptuj) 66 točk, 94,28%; Murn Jože (Ptuj) 62½ točke, 89,64%. Moški naraščaj, višji oddelek: Kline Erik (Ptuj) 62½ točke, 88,93%; Fabjan Herbert (Ptuj) 55 točk, 78,57%; Matjašič Maks (Ptuj) 51½ točke, 73,57%. Moški naraščaj, nižji oddelek: Valner Leopold (Ptuj) 57 točk, 81,42%; Goršek Boris (Ptuj) 53½ točke, 76,07%; Šile Vilko (Ptuj) 52 točk, 74,28%. Ženski naraščaj, višji oddelek: Golč Jadviga (Ptuj) 58 točk, 82,85%; Tobias Mija (Ptuj) 54 točk, 77,14%; Kukulica Franciska (Ptuj) 46 točk, 65,42%. Ženski naraščaj, nižji oddelek: Orel Leopoldina (Ptuj) 47½ točke, 67,85%; Ozvald Emilija (Ptuj) 45½ točke, 63,35%. Splošen uspeh tekme je povojen, ker so vsi tekmovalci dosegli nad 50%. Pač pa moram poudarjati, da je v interesu vseh društev, da se polnoštevilno udeležijo teh izbirnih tekem, ki ne pokažejo samo notranjo društveno vrednost, marveč v glavnem vzpodbujajo telovadca k nadaljnjemu pridnemu vežbovanju in izpopolnjevanju. Priznam, da imajo razna društva za gornje udeleževanje razne ovire in zapreke, prepričan pa sem, da bi se dalo temu z malo več dobre volje pomagati. Popoldne se je tekmovalcem na lepem senčnatem vrtu br. Baboseka razglasil rezultat tekem ter se jim nudila razna okrepčila.

— Sokol I. Vse sestre in brate, ki sodelujejo jutri pri javni telovadbi, prosim, da pridejo točno ob 3. uri na prostor. Predsednik. 1182/n

— Sokol Ljubljana II. opozarja, da se vrši letošnja tombola sredi junija. Dobitki bodo zelo številni in lepi, tako da bodo igralci čim najbolj zadovoljni. Tablice so že v prodaji po 2.—Din. Predprodajalci naj se zjajajo pri br. Milku Krapežu — Jurčičev trg. Več še objavimo. 1176/n

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:
Začetek ob 20. zvečer.
Četrtek 11. junija: Zaprtlo.
Petek 12. junija: »Narodni poslanec«. E.
Sobota 13. junija: »Roka roko umije, obe pa obraz«. Red F.
Nedelja, 14. junija: Zaprtlo.
Opera:
Začetek ob pol 20. zvečer.
Četrtek 11. junija: »Boheme«. Ljudska predstava pri nižjih cenah. Izv.
Petek 12. junija: Zaprtlo.
Sobota 13. junija: »Glumači«. »Cvetice male ide«. Red A.
Nedelja 14. junija: Zaprtlo.
Ponedeljek 15. junija: »Nižava«. Poslovilni večer baritonista N. Cvejiča. Izven.

— »Boheme« v naši operi. Danes, na praznik ob ½ 8. zvečer se poje zadnjičkrat v tej sezoni priljubljena Puccinijeva opera »Boheme« kot ljudska predstava pri nižjih cenah. Pri predstavi sodelujejo gđni. Rozumova in Thalerjaya ter gg. Banovec, Popov, Šubelj in Zathay. Na to predstavo opozarjamo vse prijatelje in ljubitelje prelepe Puccinijeve glasbe. Drama ostane ta dan zaprtla. Poslednji dve predstavi v dramskem gledališču sta v petek dne 12. t. m. »Narodni poslanec« za red E in v soboto »Roka roko umije, obe pa obraz« za red F.

— Gledališka vest. Kakor čujemo, je ministristvo prosvete ponudilo direktorju ljubljanske opere g. Rukavini mesto intendantu narodnega gledališča v Osijeku. Za slučaj, da bi g. Rukavina to mesto sprejel, je določen za njegovega naslednika v Ljubljani tajnik beogradske opere kapelnik g. Polić.

— Tudi gosp. Zathay nas zapuščajo! Priljubljeni basist naše opere, ki deluje na ljubljanskem opernem odru od januarja 1918 dalje, g. Zathay, je pravkar podpisal kontrakt z operno upravo v Poznanju in nas s prihodnjim letom zapusti. Gosp. Zathay je na tem odličnem poljskem umetniškem zavodu gostoval koncem aprila v »Hoffmannovih pripovedkah« in dosegel tamkaj, kakor posnemamo iz časopisnih ocen, naravnost laskave uspehe. Res obžalujemo, da nas po vrsti zapuščajo naše najboljše moči. Kie dobiti zanje nadomestila? Gosp. Zathay si je stekel za naš zavod prav velike, izredne zasluge. S svojim lepim glasom in duševno igro si je ustvaril velik krog častilcev. Pa tudi kot človeka ga je sprejela naša družba kar najbolj prijazno. Povsod je bil dobrodošel gost in je očaral s svojim inteligentnim pristno poljskim elegantnim in družabno vseskozi olikanim nastopom. Kot človeka ga je vedno dičila neka skromnost in tudi kot umetnik se ni štilil v ospredje z neokusnimi epistolami. Zato ga bodo pogrešali tudi kolege v opernem ansamblu. Gosp. Zathayju kličemo hvala za

OSKAR II. Razpad carstva

Roman zadnjega avstrijskega cesarja.

»Prosim vas za to, gospod grof. Ko se zopet vidiva, napočijo morda veselejši časi. Potem se bva smejala radi mojinega današnjega pesimizma.«

»Moja želja je to, veličanstvo!«

Cesar je dolgo zrl za njim in se je nato otresel morečnega čustva. »Bog obvaruj, da bi tudi to pot imel prav!«

Jadno se je napotil k cesarici, ki je počivala na otomani, napol pokrita s tigrovim kožuhom. Bila je utrujena od ceremonij kronanskih svečanosti. Cesar se je vsedel na taburet njej ob strani. Prehitvaje se, kakor je bila to njegova navada, je pripovedoval o razgovoru, ki ga je imel z Wolkensteinom.

Grozeče je nagubanjala čelo. »Fantastičen črnogled je ta grof, dragi moj Karel. Vojni položaj je za nas ugoden sovrazniki so prav tako izčrpani, kakor mi. Vsako mirovno ponudbo bodo radi sprejeli. Popolna kapitulacija, kakor jo predlaga Wolkenstein, bi ogorčila prebivalstvo in bi preje poročila nemire, kakor ako nadaljujemo vojno. Ne

bilo bi pametno, ako bi sedaj priznali svojo slabost.«

Cesar ji je poln nežnosti in ljubezni zrl v vznemirjeno lice. »Dala si, Zita, izraza mojim notranjim čustvom. Takoj sem to čutil, iz ravnotežja me je spravil samo nesrečni grofov obraz. Dolej se bila vsa njegova svarila umestna. Vse njegove slutnje so se izpolnile. Izognili bi se bili vojni, ako bi njega poslušali.«

»Tudi jaz sem prepričana, da mu je dajalo njegovo poznavanje poglobljene vrvenja v balkanskih državah globok vpogled v najbolj skrite pokrete. Tako mu je bilo lahko prorokovati. O sedanjih vojnih ciljih sovražnih držav pa ne bo več vedel, kakor mi. Zdi se mi, da je bil skrajno predzren, da ti je dal tak nasvet, ki bi te lahko spravil ob vsak ugled kot vladarja.«

»Pozval sem ga k temu, in on je bil pošten dovolj, da mi je odkritosrčno povedal svoje mnenje. Tega mu ne štejem v zlo. Samo moja čustva se temu upirajo. Mi bi se sami žrtvovali, ako bi se ravnali po njegovem nasvetu.«

»O tem ne more biti nobenega govora. Rada bi videla Tizsin obraz, ako bi mu prišel s takim predlogom. Ogrska, ki je danes vriskala svojemu mlademu kralju nasproti, bi padla in te proklinjala. Vihtel si danes sv. Štefana meč v znak, da hočeš braniti državo na vseh koncih in krajih. Kako bi mogel nastopiti vladno z izzubo državnega ozemlja.

ne da bi se vtisnil na čelo pečat strahopetnosti?! Treba je sedaj še vstrajati in se zanašati na pomoč vsega močnega Boga.«

Cesar je živahno pritrjeval. »Povsem razumljivo! Treba je vstrajati in se nadejati, da se usoda znova preokrene. Mislim, kakor ti, Zita. Sedaj ni časa, da bi žrtvovali vse vojne cilje. Se smo dovolj močni, da lahko odbijemo vse nadaljne napade in da oslabimo moč naših sovražnikov. To sem tudi povedal Wolkensteinu. V svojem nezasičnem pesimizmu tega ni hotel verjeti. To me je za trenotek spravilo iz ravnotežja. Wolkenstein zna govoriti tako prepričevalno! Sedaj sem popolnoma tvojega mnenja.«

Cesarica mu je smehlajala zrla v obraz. »Ti pač veš, da jaz še bolj mislim kakor Wolkenstein, da on goji samo napram tebi prijateljska čustva, jaz pa te ljubim.«

Cesar je prisrčno poljubil tenko roko, ki jo je Zita položila na njegovo ramo. »Ti si moj angel varuh, Zita. Tvoja prebrisanost in tvoja kreпка volja sta mi bili vedno dobri vodnici. Sedaj pa moram oditi. Tizsa in Andassy sta me še prosila za razgovor. Moram ju sprejeti.«

Cesarica je potisnila s sebe kožuho in se visoko vzravnila. »Prisostvovali hočem posvetovanju, Karel. Nič ne škoduje, ako ministri vedo, da tudi kraljica sodeluje pri vladnih poslih. Ta madžarska gospoda je čisto skrajno brezobzirna.«

Cesar je bil nekoliko v zadregi in je odklanjajoče pripomnil: »Tebe so vendar svečanosti tega dne silno utrudile. Vprašanja, o katerih bomo razpravljali te najbrže ne bodo zanimala, ker so po večini tehnične narave.«

Presenečeno, z jeznim obrazom ga je cesarica pogledala. »Ali nečes, da bi bila prisotna?«

»Ne, ne! samo bal sem se, da bi bila izmučena. Prireditve tega dne so bile vendar naporne zate!«

»Ako gre za blago naših narodov, ne poznam nobene utrujenosti. Zelo bi me žalilo, ako bi me izključil od sprejema obeh ministrov. Saj vendar nečem bit samo po imenu cesarica-kraljica!«

Cesar ji je ponudil roko. »Ne, ti moraš v resnici vladati in jaz hočem biti tvoj prvi podanik,« je galantno pripomnil. »Nadejam se, da naju gospodje že čakajo.«

Strežaj je odprl vrata v dvorano. Kraljico ob roki, je kralj ogrski stopil pred svoje svebovalce. Grof Tizsa ni mogel zadušiti izraza začudenja in presenečenja. Grof Andassy je strme stopil par korakov nazaj. Za trenotek sta prišla popolnoma iz ravnotežja oba ministra ki sta bila navajena na korektnost starega cesarja. Na globok njiu poklon je cesarica odvrnila s lahkim nagnjenjem glave. Vse dila se je v enega izmed širokih, baržunastih naslanjačev, za njo se je vsedel cesar in nato oba ministra.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 10. junija 1925.

— **Napravite konec!** Zadnjič smo nastopili z vso odločnostjo proti že vse meje dopustnosti presegajoči zlorabi javne dobrodelnosti s takozvanimi cvetličnimi dnevi, ki jih prireajo nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom razne organizacije, ne da bi imele po svojih ciljih pravico do javne darežljivosti. Poudarjali smo, da imajo to pravico edino humanitarna in narodnoobrambna društva, kakor »Rdeči križ«, »Družba sv. Cirila in Metoda«, »Jugoslov. Matice« in druge slične organizacije. Nikakor pa pri tem ne smemo prihajati v poštev društva, ki služijo zgolj zabavi ali razvedrilu. Menili smo, da bodo naše besede kaj zalegle, toda motili smo se. Preteklo nedeljo smo namreč imeli v Ljubljani zopet cvetlični dan. Ta cvetlični dan je priredil pri nas kakor po vsi državi »Rdeči križ«. Plemeniti, človekoljuben smoter, vreden, da ga podpira z vso darežljivostjo vsak rodoljub in človekoljub. Toda »Rdeči križ« ni mogel priti na svoj račun, ker sta istočasno pobirali darove tudi še dve drugi društvi, ki po naši sodbi absolutno nimata pravice apelirati na javno darežljivost. Ta slučaj nas znova sili z vso odločnostjo zahtevati, da se že vendar enkrat napravi energičen konec temu brezmernemu odiranju našega občinstva za svrhe, ki nimajo z javnim blagom prav nič opraviti. Kje so naše oblasti, da se ne zganijo in ne preprečijo razmer, ki so postale že naravnost neznesne? — **Zahtevamo, da nihče ne sme več brez oblastvene dovoljenja prirediti javnih zbirk in da oblasti izdajajo ta dovoljenja samo organizacijam, ki imajo po svojih plemenitih in vzvišenih ciljih pravico apelirati na darežljivost našega občinstva.** Računamo s tem, da ta naš apel ne ostane glas vpijočega v puščavi, nadejamo pa se tudi, da stori v tem oziru svojo dolžnost in ostalo naše časopisje.

— **Českoslovaško-jugoslovanska Liga v Pragi.** V nedeljo se je vršil v Pragi redni občni zbor Českosl. - jugosl. lige. Zborovanje je otvoril podpredsednik primator dr. Baxa, ki se je uvodoma takoj spominjal odlične pred kratkim umrle bojevnice za čim ožje stike med Českoslovaki in Jugoslovci, ge. Kolkove. Skupščina je stoje poslušala spominski govor. Zastopnik generalnega tajnika A. Beringer je podal poročilo o letu 1924, ki ga je imenoval kot leto prepričano za razna podjetja in akcije, katere bo mogoče šele izvesti tekom tega leta. Uspelo je pridobiti prostore za jugoslovnsko Strossmayerjevo knjižnico, ki se je otvorila začetkom t. l., nato se je razmotiralo o organizaciji jugoslovnske poročevalske službe, kar je dovedlo do konstituiranja tiskovne sekcije. Poročilo nato navajala nekatere podrobnosti o vzajemnem sodelovanju lig in medsebojnih stikih. Českoslovaško je posetilo 8 dajških ekskurzijskih skupin iz Jugoslavije, predvsem pa se je delala propaganda za naše gore in morskata letovišča. Prirejen je bil v Pragi I. jugoslovnski repr. ples, ki se je razvil v veliko manifestacijo českoslov. - jugosl. zbiljanja. Liga je skrbela za prevod českoslovaških del v srhohrvatski jezik ter vneto propagirala za jugosl. umetnost v Českoslovaški (Dobrovič - Popovičeva razstava v Pragi). Tajnik je tudi poročal o delovanju jugosl. - českosl. lig v Beogradu, Ljubljani in Mariboru, ki so svoje delovanje predvsem osredotočile na proslavo 75letnice predsednika T. G. Masaryka. Te proslave so bile tako v mestih kot na deželi, predvsem v Sloveniji prava manifestacija českoslovaške - jugosl. prijateljstva. — Dr. Paul je poročal o delovanju Strossmayerjeve knjižnice. Pri volitvah je bil za predsednika ponovno izvoljen dr. Milan Hodža za prvega podpredsednika pa dr. Baxa. Zborovanje je zaključil univerzitetni prof. dr. Murko, izjavljajoč, da delovanje Českoslovaške-jugoslov. lige predstavlja samo del dela, ki naj vodi do uresničenja idealov slovan-ske vzajemnosti.

— **Osebnosti iz poštne službe.** Postavljeni so za dnevničarje Vinko Zajc in Marija Pavlin pri poštni direkciji v Ljubljani, Jospina Ilnikar v Žužemberku, Ana Kolman v Kranjski gori, Marija Kopitar v Novem mestu, Ignac Nadrah v Ljubljani 2 ter Marko Schuster v Mariboru 2.

— **Na kongres invalidov v Skopje.** Je odšel kot zastopnik ljubljanskih učiteljev invalidov učitelj Bogomir Fegic.

— **All so še potrebne nemške manjšinske šole v Jugoslaviji?** Pišejo nam: Iz statističnih izkazov je razvidno, da je zadnje leto število učencev nemških roditeljev na takozvanih nemških srednjih in osnovnih šolah v območju prosv. oddelka ljubljanske oblasti tako padlo, da ne znaša povprečno število nemških učencev niti 10 v enem razredu. Dočim bi jih moralo biti najmanj 15. Vzpričo tega se vsakomur vsiljuje vprašanje: Čemu neki naš država za to neznatno število nemške dece še nadalje plačuje učitelstvo in šol. prostore ter potrebščine?

— **Prevoz izkopanih italijanskih vojakov v domovino.** Trupla italijanskih vojakov, ki so jih izkopali na tukajšnjem vojaškem pokopališču (za Sv. Krištofom), prepeljejo v soboto z vojaškimi častmi na tukajšnji glavni kolodvor in od tu po železnici v Italijo. Med temi je 6 oficirjev in okoli 20 mož raznih činov.

— **Na državni gimnaziji v Kranju** se bodo vršili vspešnejši izpiti za 1. razred v petek, dne 26. junija t. l. ob 8. K izpitu se je prijavilo osebnost dne 25. junija med 9. in 11. uro ali pa doposlati prijavo do tega dne po pošti. Prijavi je priložiti zadnje šolsko izprijevalo in krstni list.

— **Sprejem na učiteljsko.** Na podlagi odredbe prosvetnega ministra se sprejemajo na učiteljska učenci z malo maturo srednjih šol. odnosno maturo meščanskih šol.

— **Usmiljenja vredni trafikanti.** Pišejo nam: Trafike morajo biti po najnovejših odredbah odprte od 6. zjutraj do 21. zvečer, torej celih 13 ur na dan. Povrh pa morajo biti odprte tudi ob nedeljah in praznikih. In vse to za tiste bore odstotke, ki jih monopolna uprava milostno prepušča trafikantom za prodajo. Kdo je neki izdal to »človekoljubno« odredbo, ki sili uboge trafikante, da morajo tihiti v svojih ne-zdravih lokalih od zore do poznega večera? Nedeljski počitek je vsakomur priznan po vsem svetu, edino pri nas naj ubogi trafikanti nimajo niti enega dneva v tednu za odmor in oddih! Minister za socialno politiko in minister narodnega zdravja, kje sta?

— **Zahvala.** Velečenemu gospodu dr. I. Steru, zdravilskemu ravnatelju v Rogoški Slatini. Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani smatra za svojo prijetno dolžnost, da se Vam najtopleje zahvali za gostoljubnost in trud, ki ste ž njim toliko pripomogli k sijajnemu uspehu zdravniškega izleta o binkoštih 1925. Iznova smo se slovenski zdravniki na lico mesta prepričali o izvrstnih zdravilnih uspehih naše Rogoške Slatine, tega bisera naše kraljevine, in o popolni upravičenosti zaupanja, ki jo z njim na prvem mestu priporočamo svojim bolnikom. Imeli smo tudi vsestransko priliko, spoznati vse vrline Vašega tiho in skromno delujočega organizacijskega talenta in Vaše neumorne poizkušnje, s katero ste dvignili Rogoško Slatino na prvo mesto med jugoslovanskimi zdravilišči. V Ljubljani, 10. junija 1925. Za »Slovensko zdravniško društvo«: Dr. Fr. Derganc, predsednik, dr. V. Čremošnik, tajnik.

— **Kolo jugoslovnskih sester na Visokem.** Na prilazno vabilo predsednice sestre Franje Tavčarjeve je nedavno tega priredilo 40 novomeških, kranjskih, škofjeloških in ljubljanskih kolaric izlet na Visoko. Škofjeloške sestre so nam preskrbele avto in vozove, da mo se udobno vozile tja na ono že toliko opisano in idealno lepo Visoko. Nad vse ljubeznivo nas je sprejela sestra Visoka. Paroma smo se nato uvrstile, obložene s cvetjem, ter odšle po gozdni poti tja gori k idiličnemu ležališču, v sredini mladih smrek se nahajajoči grobnici, kjer počiva naš veliki genij dr. Ivan Tavčar. Grob nepozabnega našega voditelja smo obsule s cvetjem. Nehote se ti tu skleno koleno in srce zašepče gorko molitev v spomin velikemu pokojniku. V imenu vseih navzočih dam je izrazila svoja čutila sestra Mira Eegelmanova, ki se je z lepim v dušo segojalo nagovorom spomnila moža, ki je toliko cenil slovensko ženo in jo v svojih spisih tako ovekoval. S trikratnim klicem »Slava mu«, smo se poslovile od kraja, kjer si večni sen eden največjih slovenskih mož. Nato smo si v spremstvu gospe Visoke ogledale graščino. Zanimalo je nas vse. Najdlje smo se mudile v sobi, ki je posvečena pokojnemu dr. Ivanu Tavčarju. Tu je nanizano vse, kar se nanaša na pokojnika, pa bodi kot pisatelja, politika, lovca, turista itd. Slike, trakovi, diplome, rokopiši, pričevala, knjige, slavnostne brošure, čestitke in korespondenca, nekrologi in sožalja za pokojnika, vse, vse. Sestra Visoka zbira vse, kar je v zvezi s pokojnim soprogom in hrani v tej sobi. Po končanem ogledu je nas gospa Visoka sestrsko pogostila. Pod kosačimi kostanji pred gradom je bila pogostjena dolga miza, obložena z vsakovrstnimi zakuski in pijačami. Tudi škofjeloške sestre kolarice so odprle svoje obsežne zavoje, ter nagromadile krožnike z božimi darovi. Za zabavo je poskrbela sestra Vera Majdičeva iz Kranja ter nam s srebrno čistim glasom zapela več pesmi. Spretno jo je spremljala na glasovir sestra Neberfih-rieva. Viharno ploskanje je sledilo naši dični sestri pevki in njeni spremljevalki. Za gostoljubnost nam vsem kolaricam se je zahvalila sestri predsednici in gostiteljici Tavčarjevi, sestra Mira Žnidaršičeva iz Kranja. Presrečnih pozdravov in stiskanja rok ob slovesu ni bilo ne konca ne kraja. Polne prekipeljavosti čustev smo se na to odpravile v Skofjo Loko. Ti pa, draga sestra Franja, sprejmi ponovno našo tisočero zahvalo za povabilo in gostoljubje. Čuvaj te Bog in varuj vseh nezgod pod visokim krovom v radost in veselje onih, ki si jim vodnica. — Kolarica Maša.

— **Plemenit čin.** Te dni so v Beogradu odprli oporoko pok. advokata Vlad. Ladvika, iz katere je razvidno, da je odvetnik daroval vse svoje premoženje, vredne najmanj 10 milijonov Din, za podpiranje revnih dijakov. Res plemenit čin!

— **Posledice potresa.** Povodom zadnjega potresa v Dalmaciji se je nenadoma posušila mala reka Kosovčica, ki izvira pod Kozjakom.

— **Vremenska napoved.** Vremenske opazovalnice napovedujejo za četrtek: Precej jasno, toplo vreme z nagnenjem k lokalnim nevihtam, proti večeru deloma oblačno in nekoliko hladnejše. — Te dni je bilo po Evropi deloma jasno in oblačno, popolnoma jasno vreme je bilo samo v Brnu, Valenciji, Stockholmu, Hamburgu in Varšavi. Najvišjo temperaturo so imeli v Parizu 29°, najnižjo pa v Haparandi 17°.

— **Corrigendum!** Včerajšnja notica pod naslovom: »Izenačenje trajanja šolskega leta na vseh srednjih šolah v državi«, se ima pravilno glasil: »Šolsko leto se začne 1. septembra in traja do 30. junija (ne pa do 31. avgusta).«

— **Žrtve Save v Zagrebu.** V ponedeljek je skočil v Savo pri Zagrebu branilec Maks Ivanec. Trupla dosedaj še niso našli. — Včeraj popoldne pa so pasantje ob obrežju Save našli deško obleko in perilo. Na podlagi zamazane obleke se sodi, da je last kakega ključavničarskega vajenca, ki je pri kopanju utonil.

— **Invalidi in sport!** Vso dobro po svetovni vojni ni prišlo do tega, da bi se inva-

lidi pojavili na sportnem polju kot v nedeljo 7. t. m. in sicer na kolesarski dirki pri klubu »Savi«. Dirkačo je 7 dirkačev invalidov t. l. 4 s podkolensko potezo, 3 pa z nadkolensko potezo. Občinstvo so naravnost presenetili in je vsakemu dirkaču aplavdiralo. Invalidi dirkači tem potom izrekamo najtoplejšo zahvalo celokupnemu odboru kluba »Savi« za izkazano nam naklonjenost. Preša Fr. invalid.

— **Naval izletnikov na Gorenjsko.** Z ozirom na svoječasno notico pod tem naslovom nam piše železniško ravnateljstvo: Z ozirom na pričakovani naval potnikov na Gorenjsko ob binkoštnih praznikih je direktorja odredila, da je vozil ob teh dneh z Jesenic v Ljubljano gl. k. poleg normalnega večernega in nedeljskega izletnega vlaka še en vlak, in sicer je sledil normalnemu večernemu vlaku v 20 minutah. Dne 1. junija je imel prvi normalni vlak 21 osebnih vozov s 735 sedeži in 1050 potnikov, drugi izredni vlak 19 osebnih vozov s 573 sedeži in 410 potnikov in nedeljski izletni vlak 15 osebnih vozov s 602 sedeži in 378 potnikov. Iz teh podatkov se razvidi, da sli potujoče občinstvo večinoma na prvi vlak in da je tako nestrpno, da se rajše gnete v prvem vlaku, kakor da bi čakalo na prihodnji vlak, ki je bil odpravljen v pred-sledku 20 minut ter imel še preko 150 prostih sedežev. Tudi zamude so bile jako nezna-ne in sicer so prispeli dne 31. maja 1925 v Ljubljano gl. k. prvi vlaki vzorno-redno, drugi vlak v presledku 25 minut in izletniški vlak z 11 minutno zamudo; nadaljne dne 1. junija 1925 prvi vlak z 6-minutno zamudo, drugi vlak v presledku 25 minut in izletniški vlak s 17-minutno zamudo. Pri takem navalu potnikov so mate zamude neizogibne, razen tega so nastale zamude vsled čakanja na srečanje brzega vlaka, ki vozi proti Jesenicam.

— **Ne pozabite prečitati** oglas trdke »Isis«, Zagreb, o prostovoljni prodaji sa-harina.

— **Slovenske penzion Triglav v Crikvenici** bo letos omogočil mnogim, na pohitje na plavi Jadran. Gobra hrana in soba dnevno Din 65. Lep položaj, odprto celo leto. 89 L.

— **Najnovejša bluze, otroške in damske** oblačila priporoča KRISTOFIČ - BUČAR.

— **Z hrastniškimi pralnimi praškom** pra-ti, pomeni ves trud pregnati. 50/L

Iz Ljubljane.

— **Stavbe in adaptacije.** Zadnji čas so vložili prošnje na magistrat: Helena Adamič, za adaptacijo v svoji hiši; Franc Ulčič, za stavbno dovoljenje za zgradbo nove hiše; Trgovska in obrtna zbornica za adaptacijo v svoji hiši v Bethnovovi ulici; Združene mlekarne za povečanje strojnice; dr. Benkovič za uporabno dovoljenje svoje avtogaraže; Marija Blazovčar za popravilo svoje hiše; Artur Bahovec, za adaptacijo v svoji hiši; Cokan Ana za adaptacijo v hiši; Franc Hirsman za uporabno dovoljenje svoje nove hiše na Barju; J. Jelenič za pre-zidavo pisarniških prostorov in kegljišča; Jugoslovanska banka za adaptacijska dela v svojem poslopiu; Avgust Trnčič za do-ložitve stavbne črte; Neža Patč za adap-tacijska dela v svoji hiši. — Pri hiši trgo-va Krošlja na Martinovi cesti so zidarska dela v I. nadstropju končana, istotako ona pri zgradbi poslopja družbe »Split« na Friškovcu. Pri sokolskem domu na Taboru se nadaljuje ometavanje poslopja in pripadajo-če kiparsko delo; uprava podružnice Juž-ne železnice si je zgradila pred kratkim na prehodu Metelkove ulice mali objekt (straž-nico). Pretekli teden so prebarvali hišo št. 27 v Slomškovi ulici; pri prizidku električ-ne centrale v Slomškovi ulici so zidarska dela končana. Na voglu Medičeve hiše po-leg Zmajeva mostu so razdrte stopnice vpostavljene. Na Poljanski cesti so preno-vili fasado hiše št. 47. Na voglu Resljeve in Sv. Petra ceste so postavili nov paviljon za prodajo tobaka i. dr. V bivši šentpete-rski vojašnici se urede prostori za pisarne stanovanjskega sodišča. — Na stavbiščih primanjkuje zidarjev in težakov.

— **Poprava hodnikov na Sv. Petra ce-siti.** Kameniti tlak, ki je ob križišču Sv. Pe-tra in Resljeve ceste dalje deloma razbit, deloma pomanjkljiv, so začeli te dni nadome-ščati z novimi ploščami. Treba ga bo pa popraviti v celi dolžini!

— **Regulacija Gradaščice.** Poročajo nam: Čim prično z regulacijo Gradaščice v odseku »Pasjega broda« in Kolezije, se bo lice te dokaj izpremenilo in bo pri tem, kakor vse kaže, tudi prizadet »Hribarjev-gaj«. Vsekakor pa se bo moral mostič pod Kolezijo nadomestiti z novim železnim na betonastih opornih zidovih.

— **Jubilej dela.** Te dni obhaja kuharica Ivanka Ulčar 30letnico svojega zvestega in marljivega službovanja pri rodbini A. Rei-chovi v Ljubljani. V sedanjih časih je to zelo redek slučaj.

— **Občni zbor I. mestne moške podruž-nice »Družbe sv. Cirila in Metoda«** v Ljubljani se vrši v ponedeljek 15. junija t. l. ob 6. uri zvečer v CM pisarni v Narodnem do-mu, h kateremu so vlnudno vabljeni gg. po-družnični odborniki in člani. 1175/n

— **Slov. pevsko društvo »Krkovo-Tr-novo«** priredi v nedeljo, dne 14. t. m. izlet na Sv. Katarino, na katerega vabi vse pri-jatelje petja. Zbirališče ob pol 5. uri pred Trnovsko cerkvijo. — Odbor. 1184/n

— **Pogrebno društvo poštnih in brzo-javnih uslužbencev** s sedežem v Ljubljani vabi na izredni občni zbor, kateri se vrši dne 24. jun. t. l. ob 19. uri v dvorani pi-smonošev (glavna pošta). Udeležba strogo obvezna. — Odbor. 1183/n

— **Klub trgovskih akademikov** v Ljubljani naznanja vsemu svojem p. n. član-stvu, da se vrši v nedeljo dne 21. t. m. ob devetih popoldne v salonu pri »Mraku«, Rimska cesta, IV. redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Navzočnost redne-ga članstva dolžnost. — Odbor. 1180/n

— **Filharmonična družba v Ljubljani.** Občni zbor Filharmonične družbe v Ljubljani se vrši v ponedeljek, dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer v sobi št. 14 naslonia Glasba-

ne Matice v Vegovi ulici. Dnevni red: Po-ročilo o društvenih koncertih, volitve no-vega odbora, slučajnosti. 1186/n

— **Drzen slepar.** Po Ljubljani in okolici se klati neki Ludvik Semen, ki se izdaja za trgovskega potnika ter izrablja stran-kam razne vsote za nabavo novih ogledal, kakor je tudi velik prijatelj krojačev in ši-vilji, katerim obhaja nove modele »pupe«. Seveda zahteva prefriganž na račun vedno nekak predujem. Lopovu je te dni nasedel tudi posestnik Reitmeyer, ki mu je izročil 1000 Din vredno ogledalo v popravilo, ob-enem pa mu je nakazal 52 Din predujma. Seveda o Semenu sedaj ni sledu.

— **Pobalinstvo.** V Rožni dolini je ne-znan storilec, ki mu pa je policija že za petami, polomil, odnosno vpognil 14 komad-ov železnih drog na vrto posestnika Va-lentina Karo. Posestnik ima 750 Din škode. Vsekakor bi bilo umestno, da se zlikovca za njegovo »junaško« delo eksemplarično kaz-nuje.

Iz Celja.

— **Cepitev proti kozam v letu 1925.** Redno javno cepljenje malih otrok iz me-sta Celja se letos vrši v Celju v ponedeljek, dne 15. junija ob 14. uri v posvetovalnici za klube na mestnem magistratu. Pregle-dovanje cepilencev pa se bo vršilo teden dni pozneje t. j. v ponedeljek 22. junija ra-vnotam in o istem času. Cepiljenje so obve-zni vsi otroci, rojeni v dobi od 1. aprila 1924 do 31. marca 1925. Dalje vsi mali otro-ci, ki so pri lanskaj ali prejšnj cepitvi iz ka-terejakoli vzroka izostali in še niso cep-ljeni. Starše otrok, ki bi od cepjenja brez zadostne opravilne izostali, zadene zakoni-ta kazen.

— **Dve javni produkciji gojenec Glas-bene Matice v Celju** se vršijo v mestnem gledališču v petek 12. t. m. ob 18. in v so-boto 13. t. m. ob 20. zvečer. V petek je I. produkcija brez vstopnine, pri II. produk-ciji v soboto pa se bo pobirala malenkost-na vstopnina za kritje režijskih stroškov. Spored je raznovrsten in zbran. Občinstvo je vabljeno, da prireditvi poseti v najobil-nejšem številu.

— **Občni zbor društva hišnih posestni-kov za Celje in okolico** se vrši v petek, dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v restavracijski dvorani »Narodnega doma«. Razen običaj-nega dnevnega reda bo poročal o novem stanovanjskem zakonu in davčni reformi zvezni predsednik iz Ljubljani, radi česar se prosil k udeležbi vse celjske in okoliške posestnike, naj si bodo društveni člani ali ne. 1191/n

Iz Maribora.

— **Na sodnika v stanovanjskih zade-vah** za mesto Ptuj je bil imenovan finančni svetnik g. Perne in za sodnika za okraj Ptuj g. Anton Kolarič, gimnazijski profesor.

— **Iz državne službe.** G. Pavel Flerč, bivši okr. šolski nadzornik v Ptujju in do-se-daj dodeljen prosvetnemu ministrstvu v Beogradu, je bil s kraljevim ukazom ime-novan za definitivnega referenta v prosvet-nem ministrstvu (prva skupina, druga kate-gorija).

— **Pogreša se mladoletna Marija Tro-bentar, hčerka žel. uslužbenca** ki je ob Dravi v bližini železniškega mostu pasla dve kozi. Zvečer sta prišli obe kozi sami domov, o deklici pa ni sledu. Deklica je bi-la epileptična in je mogoče da je v na-padu epilepsije padla v Dravo.

— **Policijska kronika.** Policijska kro-nika zaznamuje zadnje dni par tatvin, pre-stopkov cestno pol. reda in različnih eks-cesov. — Policia se zanima za tri zakonske parčke, ki se ne morejo razumeti in so si dnevno v laseh ter imajo pasantje svoj »cir-kus«, policija pa mnogo posla. — Iz Avstri-je je bilo odgonskim potom prignanih šest brezposelnih delavcev, katere je policija odpravila v domovinske občine.

Sport

— **Lahkotletski meeting SK Ilirije.** Jutri 11. t. m. ob 1/2 15. igrišče Ilirije. Prijave za jutrišnji meeting SK Ilirije so došle v nepri-čakovano velikem številu. V 13 disciplinah starta 64 atletov klubov Hašk, Marathon, ASK in Policijski SK (vsi Zagreb) ter Ilir-ije, Primorja in LASKA (Ljubljana). Pri-reditev je v pravem pomenu besede med-mestni meeting Ljubljana : Zagreb. Z obeh strani gredo v boj najboljši moči; meeting utegne biti tako po obsegu kakor po rezul-tatih eden največjih dosedanjih v Jugosla-viji. Program je sestavljen tako, da bo pri-reditev zainteresirala slehernega gledalca, v celoti traja približno 3 ure. Glasi se: pred-tek 100 m, tek 1000 m, met. kopja, pretek 400 m, skoki v višino, met. kladiva, finale 100 m, tek 5000 m, skok v daljino, finale 400 m, met. diska, skok ob palici, stafeta 200 + 200 + 400 + 800 + 1500 m. Vstop-nina je določena z ozirom na propagandni namen zelo nizko. 1189/n

— **Pokalne tekme L. N. P.** Na igrišču Primorja ob Dunajski cesti se odigra jutri 11. t. m. II. kolo podsaveznih pokalnih tek-em v Ljubljani. Kot zmagovalci iz prvega kola, ki se je absolviral 21. maja na igrišču Ilirije, pridejo v II. kolo Ilirija, Primorje, Hermes in LASK, medtem ko so Jadran, Slovan, Celje in Slavija kot premagani že izpadli iz nadaljnje tekmovalnje. Zreb je določil za protivnike Ilirijo in LASK ob 16.30 ter (Primorje in Hermes) ob 18. uri. 1190/n

— **Prvenstvena tekma Bačka (Subotica) — Ilirija.** V nedeljo 14. t. m. ob 17.45, igrišče Ilirije. Jugoslovnsko atletično društvo »Bačka«, prvak subotičkega nogometnega podsaveza, igra v nedeljo v prvem kolu tek-em za prvenstvo Jugoslavije v Ljubljani z našim prvakom Ilirijo, je naš širši sportni javnosti domala nepoznan klub. Z Ilirijo se doslej nista sestala, pa tudi v Zagrebu je redek gost. Tesneji so njegovi odnosi z beogradskimi klubi, osobito pa goji tekmo-valne zveze z budimpeštanskimi in vobče madžarski klubi. Proti zagrebškimi in beo-gradskim klubom je dosegel večinoma do-



Aspirin
0.5

Strašne so te zobne bolečine!

Polažajavo jih jedino
Aspirin-tablete Bayer

Pazite na modro-belo-rdečo petatno znamko.

bre, zelo izravnan izide. Concordio je ne-davno porazil na domačih tleh z 2 : 1, Ju-goslaviji je v Beogradu podlegel z 0 : 1. V mostvu ima več igralcev, ki so nastopali v državnih reprezentančnih tekmah. Na igri Bačke se opaža vpliv madžarske nogometne šole. Mostvo je zelo hitro, fizično znatno nad našim, z energičnim startom. Goji pre-težno igrig dolgih pasov s pogosto uporabo svojih izvrstnih kril. — Kot sodnik je dele-giran v Ljubljano najboljši zagrebški sod-nik Fabris. 1188/n

— **Avtomobilska dirka Sarajevo — Beo-grad.** Kakor smo že poročali, se je na progi Sarajevo — Beograd vršila v nedeljo avto-mobilska dirka. Startalo je 8 voz, razdelje-nih na tri kategorije: 1. dirkalni vozovi, 2. športni in 3. turistični. Prvi je prispel na cilj »Alfa Romeo«, ki ga je vozil Saratič iz Beograda v 6 : 43.53, 2. Barešić iz Ljubljane na »Paklandu« v 6 : 48.54, 3. Laza Djokić iz Beograda na »Citroenu« v 7.19.10. Ob 17. je bila na Košutnjaku svečana iz-ročitev odlikovanj s strani jury in članov Avtokluba. Saratič je dobil prehodni pokal Nj. Vel. kraljice Marije, ki si ga je prvo leto osvojil Našimbani na Bianci, pokal vojnega ministra in odlikovanje Avtokluba je prejel Barešić, ki je prispel kot drugi in prvi v svoji kategoriji na »Paklandu« ter pokal princa Pavla in zlato odlikovanje. — Barešić je vložil protest, ker se je Sa-ratič prevoz preko Drine vračunal z 20 m. in 30 sek., dočim se je Barešić preko Drine prejel v 5 minutah. Da bi se Barešić istotako vračunal 20 minut za prevoz Drine, bi prispel pred Barešićem na cilj.

— **Prvenstvo Zagreba** je po zadnji pri-venstveni tekmi Sparta — Concordia sle-deče: 1. Gradjanski, 2. Hašk, 3. Concordija, Sparta in Croatia, dočim so Železnikarji, dasi boljši kot zadnji trije klubi, padli v drugi razred.

Pogreb Stanka Gabrška

V soboto, dne 6. junija 1925 ob štirih popoldne smo spremili Sokola-dobrovoljca Stanka Gabrška, k večnemu počitku na pokopališču k Sv. Križu.

Prejnj večer so ga pripeljali iz Križ na Gorenjskem in položili na mrtvaški oder pri Sv. Krištofu. Na krsto je bilo položenih obilo vencev z zadnjimi pozdravi, med njimi: Poslednji pozdrav — Sibirski tovariši-dobrovoljci in Vrlenu bratu — Sokolsko društvo v Mariboru.

Po cerkvenih obredih, ki jih je opravil trnovski župnik g. Fran Finžgar ob asis-tenci dveh duhovnikov, mu je učiteljski pevski zbor pod vodstvom ravnatelja Fer-da Juvancja zapel »Vigred se povrne«.

Nato se je razvrstil žalni sprevod. Na čelu je korakal mariborski Sokol z zastave in deputacija ljubljanskih sokolskih društev. Tem so sledili njegovi tovariši-dobrovoljci I. Jugosl. polka iz Sibirije. Med številnim občinstvom smo opazili tudi starostu JSS., viš. šol. nadzor. E. Gangla, vladn. svet. Antona Mencingerja, polkovnika v pok. A. pl. Andrejko, zastopnika JSS. br. Kajzelja, njegovega sokolskega vzgo-jitelja br. B. Drenika.

Sprevod se je pomikal po Dunajski ce-si, Sodni in Komenskega ulici, Vidovdanski cesti mimo sokolskega telovadjišča. Pred kapelico ob Martinovi cesti se je sprevod ustavil, kjer so pevci zapeli »Blagor mu«.

Sokoli, dobrovoljci in — večina druge-ga občinstva so ga spremili k Sv. Križu. Tu se je ob odprtem grobu poslovil od pokojni-ka br. Milost v imenu mariborskega So-kola, slikajoč njegovo neumorno delo in njegove nevenljive zasluge kot voditelja ma-riborskega Sokola. »V Tvojih večjih rokah, brat Stanko, je bilo največ dela. Vsakdo se je divil Tebi, brat, Bil si najboljši med nami, in težko Te bomo pogrešali. Slava Ti, dragi brat!«

Dalje se je z ganljivimi besedami poslo-vil od pokojnika g. Alfonz Završnik v imenu tovarišev I. Jugoslovnskega dobro-voljskega polka, ki je orisal njegovo življe-nje v dobrovoljskih vrstah daleč od domo-vine. Omenjal je njegove vrline, kajti bil je vedno prvi borec za narodne ideale — za osvobodjenje naše tlačene domovine. Vse njegove besede so zvenele le v ljubni do-movine in vse njegovo delo je bilo po-svečeno le tej misli. Bil je neumoren, kajti z ustanovitvijo Sokola v Tomsku si je pos-tavil sredi sibirskih poljan trajen spomenik. Svoj govor je končal z besedami: »Prvi si, Stanko, izmed nas, ki nas zapuščas, toda vedi, da so naše vezi, ki so bile kaljene v trpljenju, večne, in da ostaneš, Stanko, še vedno med nami. Slava Tvojemu spom-nu!«

Zastava mariborskega Sokola se je po-klonila nad grobom. Solze so zagrlele vsem navzočim v oči in tuga se je odražala na obrazih njegovih vojnih tovarišev ob grobu njega, ki je dal svoje mlado življenje za domovino kot pravi junak.

Preklic

Podpisana Marija Matinec, posestnika hči iz Rudnika 2, preključem in obžalujem kot neresnične vse vesti, katere sem trosila o gospodu Bogomiru Cepnu. Ljubljana, dne 9. junija 1925.

Marija Matinec

Na Telov v
na TABOR k

javni telovadbi

Sokola I. Prižetek ob 16. uri
Po telovadbi velika veselica

Gospodarstvo

Kongres obrtnikov v Novem Sadu

V nedeljo dopoldne so se zbrali v Novem Sadu obrtniki iz vse države na kongres, kjer so razpravljali o važnih problemih splošnega narodno-gospodarskega posredstva. Kongres je sklical Zveza obrtniških združenj v Beogradu. Slovensko obrtništvo je zastopal g. Franchetti. Posvetovanja so trajala dva dni. Razpravljalo se je o obrtniškem zakonu, ki je bil po referatih in debati sprejet tako, kakor ga je predložil upravni odbor kongresa. Po debati o obrtniških kreditih je bila sprejeta ta rešitev:

1. Obrtniški kongres soglasno usvaja potrebo takojšnje ustanovitve pooblaščenih obrtniške banke kraljevine SHS v Beogradu s podružnicami v vseh glavnih gospodarskih centrih; v to svrhu naj parlament čimprej sprejme odgovarjajoči zakon;

2. da se namesto dosedanjih posojil, ki jih je dajala Obrtna banka obrtnikom v znesku 5000 Din kot nezadostnih, zahteva od Narodne banke za srednja in večja obrtniška podjetja poleg dosedanjih posojil še stalne kredite v minimalnem znesku 15.000 dinarjev;

3. da se v novi zakon o obrtnih sprejme še specialna določba o obrtniških zadrukah, da se s temi odredbami omogoči čim intenzivnejši razvoj obrtniškega združništva.

Kongres smatra, da so te zahteve našega obrtniškega stanu povsem upravičene in zelo nujne ter pričakuje od vlade, da obrtnikom v tem smislu čim prej ugodi. Nato so sledili razni predlogi. Zastopnika slovenskih obrtnikov in ljubljanske zbornice sta predložila resolucije o davkih in o stanovanjih. V imenu zagrebške obrtne zbornice je Varga po krajšem pojasnilu predložil naslednjo resolucijo, ki je bila sprejeta:

«Na letošnjem kongresu obrtnikov iz vse države prosimo in brezpogojno zahtevamo, da kr. vlada predloži narodni skupščini sledeče spremembe stanovanjskega zakona:

1. da se nepremičnosti in reguliranje najemnine od strani stanovanjskih sodišč razširi tudi na vse tiste obrtnike, ki opravljajo svoje delo s 5 pomočniki, med katere se pa ne računajo vajenci;

2. da se zametki nepremičnosti in določanje najemnine za poslovne prostore in lokale obrtnikom, navedenim v prvi točki za dobo, dokler je v veljavi novi stanovanjski zakon, t. j. do 1. novembra 1926.»

Prisotni delegati so poslali kralju spomenico, ki jo je podpisalo okrog 1000 zastopnikov našega obrtništva.

Poštna hranilnica v l. 1922-1923

Objavljeno je poslovno poročilo naše Poštne hranilnice za l. 1922 in 1923, v katerem je opisan razvoj tega zavoda. Iz statistike čekovnih računov sledi, da je bilo številno stanje pri vseh zavodih koncem l. 1922 — 8294, koncem l. 1924 pa 9985. Tekom l. 1922 je bilo odprtih pri vseh zavodih 1439, saldiranih pa 183 čekovnih računov tako, da je znašal prihodek 1254; l. 1923 je bilo novo odprtih 1947, saldiranih pa 256 čekovnih računov tako, da je znašal prihodek v tem letu 1691. Spremembe (vplačila in izplačila) so narasle po številu od 1.539.318 v prvem poslovnem letu po osvojenju na 5.160.559 v l. 1923, vrednost teh sprememb pa se je dvignila od 929.004.353,48 Din na 26.399.620.216,75 Din. Vse spremembe tekoma 5 poslovnih let po osvojenju znašajo po številu 16.730.063, vplačila in izplačila v skupnem znesku pa 55.212.403.720,53 Din. Od skupnega prometa po čekovnih računih l. 1923 v znesku 26.399.620.216,75 Din je šlo skozi lastne blaginje zavodov 5.834.846.051,25 Din, t. j. 22,10%, skodi poštne blaginje 8.614.899,45 Din t. j. 32,63%, brez gotovine pa 11 milijard 949.874.316,25 Din t. j. 45,27%. Dasi je odstotek denarnih operacij brez gotovine največji, vendar se daleč ne doseže odstotka, ki ga beležijo čekovni zavodi v drugih državah (na Češkoslovaškem je znašal na pr. l. 1932 — 63,93%), kar jasno priča, da se za denarni promet brez gotovine pri nas še ne zanimaamo tako, kakor zahteva sedanja denarna in kreditna kriza.

Koliko važnost polaga Poštna hranilnica in njene podružnice na likvidnost svojih vlog, se vidi iz dejstva, da so imeli vsi čekovni zavodi dne 31. decembra 1923 gotovine:

Poslna hranil. v Beogradu	47.413.430,62 Din
Posln. ček. ur. v Sarajevu	71.363.520,12 »
Posln. ček. ur. v Ljubljani	63.029.684, — »
Posln. ček. ur. v Zagrebu	71.626.596,50 »
Skupaj	253.833.231,25 Din

Vsteto ni blaginjsko stanje vseli pošt, ki vedno drže pri sebi za dispozicije potreben denar. Ta gotovina je znašala 31. decembra 1923 — 82.121.897,64 Din. Poleg tega so imeli čekovni zavodi istega dne naloznega na tekoče račune pri raznih denarnih zavodih:

Poslna hranil. v Beogradu	47.413.430,62 Din
Posln. ček. ur. v Sarajevu	71.363.520,12 »
Posln. ček. ur. v Ljubljani	63.029.684, — »
Posln. ček. ur. v Zagrebu	71.626.596,50 »
Skupaj	253.833.231,25 Din

kovnem uradu v Sarajevu 2472, v Ljubljani 3738, v Zagrebu 3342 in v Beogradu 433, skupaj 9985. Od 1. novembra 1918 do 31. decembra 1923 je znašalo skupno število vplačil in izplačil pri poštno-čekovnem uradu v Sarajevu 2.973.797, v Ljubljani 9 milijonov 831.047, v Zagrebu 3.906.249 in v Beogradu 18.470, skupaj 16.730.063. Denarni promet v čekovnih računih je znašal od 1. novembra 1918 do 31. decembra 1923 v Sarajevu 14.577.634.377,26, v Ljubljani 18 milijard 639.893.349,16, v Zagrebu 21 milijard 679.521.727,29 in v Beogradu 315.354.066,82, skupaj 55.212.403.720,53 Din. Stanje vlog je znašalo pri vseh treh zavodih po čekovnih računih 31. decembra 1918 — 7.438.137,99 Din, 31. decembra 1919 — 19.187.327,93 Din, 31. decembra 1920 — 50.986.466,41 Din, 31. decembra 1921 — 200.744.436,84 Din, 31. decembra 1922 — 226.347.894,34 Din in 31. decembra 1923 — 242.439.536,97 Din. Skupni račun bilanciranja je znašal 31. dec. 1923 v aktivni pasivi 344.478.870,44 Din, 31. decembra 1923 pa 666.668.429,49 Din; skupni račun izgube in dobička je znašal v dohodkih in izdatkih 31. dec. 1922 — 11 milijonov 876.302,04 Din, 31. dec. 1923 pa 22.025.690,84 Din.

Proti odedelelosti deluje a kolosalnim uspehom samo **VILFANOV CAJ** kar priznava vsi strokovnjaki. — Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. — Protizvajal: Kem. pharm. laboratorij **Mr. D. VILFAN, ZAGREB, ILICA 204** 116 L

Položaj na žitnem trgu

(Tedensko poročilo novosadske blagovne borze.)

Domače tržišče. Z zadnjim tednom je nastopilo na žitnem trgu znatno mrtvilo. Situacija je ostala ves čas nespremenjena s slabim zanimanjem za turščico in malo večjim povpraševanjem po novem žitu. Ponudba iz druge roke je precejšnja, kmetije pa se drže rezervirano deloma radi nizkih cen, deloma pa radi poslabšanja stanja posevkov. Promet je znašal 228 vagonov. Pšenice je bilo prodane samo 3 vagona bačke 76 z 2% po 478,50—480. Trgovina s starim blagom je sploh prenehala. Povpraševanja ni, ponudba je pa tudi neznatna. Nekaj madžarske pšenice je bilo prodano v Srbijo po ednim mlinom, ki so dobili večje dobave za vojaštvo, po 460 Din eks Beograd. Vagonsko madžarsko blago so ponujali po 450 kolebija brez kupcev. Stanje posevkov nove pšenice se je zadnje dni v Vojvodini znatno poslabšalo. Naravno da je to povzročilo večje zanimanje za blago. Kot kupci so se oglašale poleg spekulacije tudi večje tržnice. Cena nove pšenice je poskočila na 355 Din. Ponudbe so neznatne. Bačko vagonsko pšenico za avgust proti takojšnjemu plačilu so plačevali po 320—325 Din, pivovarno blago pa po 360 Din. Producenti se drže precej rezervirano. Nekaj ponudb je bilo ob strani poedinih tržnic, ki arbitražo novosadske prodaje s kupovanjem slovaške pšenice, ki so jo plačevali koncem tedna po 203 Kč. Ponudbe slovaške blaga pariteta Bratislava so tudi znatno nazadovale. Stanje posevkov v Srbiji je dobro. Ponudbe srbijanskega blaga so še slabe. Nekaj kupčij je bilo sklenjenih v pivovarnem blagu na Savi na bazi 325 Din.

Turščice je bilo prodane 224 vagonov. Prva dva dneva prejšnjega tedna je bilo nekaj zanimanja za plavajoče blago proti Braili, pozneje pa je povpraševanje povsem ponehalo. Dunaj je plačeval začetkom tedna lunjsko natovoreno blago po 141 Kč, ker je za češka krona padla, ni bilo kupčij. Koncem tedna je tudi to povpraševanje izostalo. Odnosno so plačevali isto blago samo po 139 Kč. Začetkom tedna je notiralo donavsko blago pariteta Pančevo relacija Bratislava 208, koncem tedna pa 205 Din brez kupcev. Novi Sad Donava so ponujali koncem tedna po 204 Din brez kupcev. Tisa je notirala brez kupcev 202,50 Din. Sremsko blago na Savi je šlo s početka v promet po 203. Pozneje po 201, koncem tedna pa po 200 Din brez kupcev. Bačko vagonsko blago so kupovali po 192,50 Din. Ponudba in povpraševanje neznatno. Sremsko je šlo v promet po 195 Din. Nekaj povpraševanja za to blago je bilo iz Bosne, sicer pa vagonsko blago ne gre v promet. Za termirsko blago je čedalje manj zanimanja. Začetkom tedna so ponujali blago za junjuli na Donavi po 217,50 Din, koncem tedna pa po 215 Din brez kupcev. Junj na Donavi ponujajo v večjih količinah prejšnji kupci po 207—208 Din. Moke je bilo prodane 1 vagon Og in Ogg franko Novi Sad po 680 Din. Pogovina z moko je povsem ponehala. Trgovinjanja sploh ni, dočim so zaloge fine moke še vedno velike. Tovarne olja so se zelo zanimale za repno seme. Ponudbe domačega blaga so še neznatne. Kupčije so se sklepale po 525—535 Din ali postaja nakladanja. Ponudbe v madžarskem blagu so bile nekoliko večje. Začetkom tedna so se sklepale kupčije po 305 Kč pariteta Kelebia, pozneje pa se je blago podražilo za 7 do 10 para.

★ ★ ★

—g Pomanjkanje tobačnega ekstrakta. Dalmatinsko ljudstvo se zelo pritožuje, da us in drugi škodljivci ogrožajo tikor, fižol in zelenjavo sploh. Bob je že uničen, ker ni tobačnega ekstrakta, da bi polivali rastline. Ekstrakta ni dobili nikjer. Ljudje bi ga radi naročili v ljubljanski tobačni tovarni, pa je birokratizem odredil, da se morajo poslati prošnje najprej v Beograd, od koder dobi ljubljanska tovarna nalog, naj izda ekstrakt. To se imenuje pri nas skrb za napredek poljedelstva.

Podrobnosti o umorih v Hassenbergu

Včeraj smo poročali o krvavem dogodku, ki se je odigral v Lindenbergu in Hassenbergu v Nemčiji. Dejanje se je odigralo v hiši pletila kosov Brücknerja, kjer je stanoval tudi njegov svak, zidar Rosenbauer. V hiši je bivala tudi Brücknerjeva 70 letna mati, s katero je ta razmeroma živl v dobrih odnosih. Brückner je bil slieden, miren in delaven človek, znan v kraju in okolici. Predigra drame je bila v Lindenbergu. Zdi se, da zakonca Brückner nista živela složno, zakaj žena je bivala zadnje čase pri roditeljih v Lindenbergu in mož jo je večkrat poskušal pregovoriti, da se vrne k njemu. Toda žena se ni dala pregovoriti. Zato je postal Brücknerjev sum, da ima žena ljubavno razmerje s svojim bratom, še večje. V noči od sobote na nedeljo je Brückner očividno sklenil, da izvrši grozni načrt umoriti celokupno svojo družino. Na kolens se je odpeljal v Lindenbergo, kjer je prežal na svojo ženo. Nekako o polnoči je Brücknerjeva zapustila hišo. V tem trenutku pa je mož priskočil in ji z nožem prežezal vrat. Sunej je bil tako močan, da je Brücknerjeva brez vsakega krika padla mrtva na tla. Morilec je nato skočil na kolo in se odpeljal proti Hassenbergu. Med potjo je srečal brata svoje žene, katerega je z železno palico udaril po glavi. Čim se je svak zavedel, je takoj obvestil orožnike, ki so okoli 4. ure zjutraj obkolili Brücknerjevo hišo, ki je bila zaklenjena. Orožniki so vdrli šipe in zlezli v hišo. Prizor, ki so ga videli, je bil grozen. Vsa redina je ležala umorjena na posteljah. V spalnici prvega nadstropja so ležali Rosenbauerjeva žena in štirje otroci, v drugem nadstropju mož Rosenbauerjeve, v drugi sobi 78 letna mati morilca. Posamna trupla so bila strahovito razmesarjena, večina žrtve je imela preklano glavo. Zdi se, da je bil smrtni boj nesrečnih umorilcev kratak, kajti vsi so bili ubiti v spanju. Morilec sam je visel obešen na vrvi poleg materine postelje. — Umor je strahovito razburil prebivalstvo malega mesteca Hassenberga. Rosenbauerjevi so bili ljudje poštenega in dobrega slovesa. V splošnem prevladuje mnenje, da je Brückner dejanje izvršil v napadu hipne blaznosti.

Platnene subnjice

raznobarvne iz čistega češkega platna v ceni od 150 do 260 Din. Daje angleško „Tropical“ blago za poletne obleke izgotavlja po meri in prodaja blag v vsaki množini

Drago Schwab, Ljubljana.

Ostanki naselbine iz 10. stoletja

Trije moderni učenjaki — danski arheolog Poul Noerlund, prof. Finnur Jonsson in prof. anatomije na univerzi v Kopenhagnu F. C. Nansen — so napisali knjigo o ostankih stare naselbine Herjolfsnaes na južnem delu Grenlandije. Leta 1921. je odpotoval Noerlund v te polarne kraje, kjer je našel v bližini rtiča Farvel pod snegom in ledom prastare grobove. Nekdo je bilo tu nad 200 grobov, toda zemlja je ohranila samo še nekaj 30 rakev, kakor da je hotela narava sama pokazati svojo uničujočo in ohranjajočo moč. In o teh preostalih grobovih so omenjeni učenjaki napisali knjigo, kakršnih je malo v sodobni literaturi.

Naselbina Herjolfsnaes datira iz l. 985. Ustanovil jo je Islandec Beardson. Obstojala je iz dveh delov. En del je bil tik ob morski obali, tako da so ga valovi tek stoletij deloma izpodjedli in odnesli. Okrog je večni led in sneg, v katerem odseva sinjina je zezera brez najmanjših sledov življenja. In tu so našli v primitivnih rakvah sledove smrti. Nekateri so imeli na sebi še obleke, tako da je bilo mogoče doznati, kako so se ljudje v srednjem veku oblačili. Obleke so iz grobe domače tkanine, ki so jo izdelovale ženske ob dolgih polarnih večerih in nočeh. Platno je večinoma črno, temnojavno ali pa sivkasto. Med možko in žensko obleko je bila le neznatna razlika; možki in ženske so nosili krilo podobne dolge platnene srajce, ki so jih oblačili čez glavo. Čez te srajce so nosili plašče malone enakega kroja. Zanimivo je, da te obleke davnih norveških kolonistov niso prav nič podobne obleki Eskimov. Od obutve so našli v krstah samo neznatne ostanke. Ker spominja noša teh naseljenecv na kroj, ki so ga nosili v srednjem veku po drugih krajih Evrope, je jasno, da so imeli danski kolonisti stike z ostalim svetom. Ti stiki so pa polagoma peshali, dokler niso sploh prenehali. S tem je bil zapечат pogin Herjolfsnaes.

Najjasnejše je spregovorila o tragediji norveških izseljencev zdravniška veda. — Ugotovilo se je, da je večina najdenih kolonistov umrla v najlepši moški dobi. Mnogi so umrli celo v detski dobi. Le malo jih je dočakalo starost 30 let. Vsi so bili koščene, precej nizke postave. Največji okostnjak meri 154 cm. So pa med njimi tudi ženski okostnjaki, ki ne merijo niti 130 cm. Na ženskih okostnjakih se pozna, da ženske niso mogle roditi, ker je bila odprta med kostmi pri maternici preozka. V drobnih čeljustih zbujajo pozornost zelo veliki in močni razviti zobje. Vse to priča, da je naselbina podlegla strašni degeneraciji, ki jo je povzročila v prvi vrsti lakota. Prebivalci te zanimive naselbine so se hranili večinoma z mesom in živili, k so jih morali dolgo živeti in vendar si niso ohranili težkega življenja.

To in ono

Ni težko uganiti, kaj je povzročilo pogin te nekoč cvetoče naselbine. Iz zgodovinskih dokumentov je znano, da je število prvotnih izseljencev v Grenlandijo znatno naraslo. Kolonisti so postali sčasoma močnejši, koncem 11. stoletja je stela naselbina že nad 1000 članov. S seboj so pripeljali mnogo imetja, zlasti ovac. Crede so imele spočetka dovolj krme v takozvanem fjordu, ne pa na morski obali, kjer je cvetel ribolov. Tu so ustanovili cvetočo naselbino, ki je imela celo zidane hiše in cerkev, kakor pričajo ondote izkopnine. In vendar je naš legla kolonije pospešila njen pogin. Kmalu je začelo čredam primanjkovati krme, ovce so polagoma ginevale, degeneracija se je širila tudi med njimi, ker niso imele nobenih stikov s svetom. Nastalo je pomanjkanje mesa in mleka. Zito so mleli na grobih, obrabljenih kamnih, moka je bila čedalje slabša, pomešana s peskom in drugo nesnago, kakor pri nas med svetovno vojno. Kolonisti so si hoteli pomagati iz bede z lovom, pa tudi to je bilo zaman, ker niso znali loviti tako spretno, kakor domačini. Norveški prebivalci te naselbine so kmalu izgubili sposobnost kljubovati pomanjkanju in ostremu eskejstvu. Pa tudi načinu življenja ondornih podnebnikov se niso znali prilagoditi. Domačinov so se izogibali, ker so bili pogani in zato niso sklepali z njimi krvnega sorodstva. Smatrali so jih za nižja bitja.

Kruti usodi, ki je zadel na smrt obsojeno kolonijo, so se pridružili še napadi domačinov. Grobovi na herjolfsnaeskem pokopališču pričajo, kako je naselbina polagoma propadala. Nekateri grobovi so globoki pol drugi meter, drugi pa komaj 50 cm, dočim je zemlja v teh krajih vse leto zamrzla. Iz tega sledi, da podnebje ni bilo vedno enako. Nekoč rodovitno zemljo je pokril snežne večni led in sneg. Še v 12. stoletju je stela naselbina 280 članov. Iz l. 1410 datira zadnje poročilo, da je prispela tja neka ladja. Slednjič je civilizirani svet sploh pozabil, da žive nekje daleč na severu kolonisti in se zdej, ko so odkopali njihove grobove, se jih je zopet spomnil.

Ondotni norveški izseljenci so bili sicer podložni norveški kroni, ali l. 1294 je bila proglašena trgovina z njimi za kraljevski monopol. Iz Bergana je vozila tja vsako tretje ali četrto leto ladja „Knorr“. Ker so pa stroški za to dolgo vožnjo naraščali, je vsakokratni norveški kralj pri svojem monopolu stetil in tako je ladja nekoč odplula, da se nikoli več ne vrne. Kolonisti niso imeli materiala, da si zgrade ladjo in zato so ostali v ledenih pokrajinah, izročeni na milost in nemilost krute usode. Konec se je blizal naglo in vse kaže, da ga je pospešil človek sam. Ko so namreč domačini videli, kako polagoma hira in umira rod norveških kolonistov, so mu iz usmiljenja zadali zadnjo rano. Sneg je slednjič pokril naselbino na dolga stoletja.

14. VI. Nogomet 14. VI.
I. kolo za prvenstvo države
v Ljubljani tekmuje

Ilirija : Bačka
prvaka ljubljanskega in subotiskega nogometnega podsaveza
Igrišče Ilirije ob 17-45, ob vsakem vremenu.
Predprodaja vstopnic: J. Gorec.
Podrobnosti v listih

Ženska v življenju

Jugoslavija žal ni med onimi naprednimi državami, kjer bi bile priznane ženskam vsaj glavne pravice do svobodnega življenja in udeleževanja v javnosti. Vendar pa lahko zlasti zadnja leta belžimo razveseljive pojave v našem ženskem svetu, ki po pravici stremi za tem, da ne zaostane v borbi za svoje življenjske interese za ženskami pri drugih narodih. Ženski problem je posebno v razdrapanih vojnih razmerah zelo važen in država si daje najslabše sprječevalo, če ta problem zanemara tako, kakor ga zanemarijo odločujoči činitelji pri nas. Jugoslovske žene so prepuščene same sebi, za vsak najmanjši pokret morajo iskati moralne in gnotne opore v svojih lastnih vrstah in v tem tihi glavni ovira, da se feminizem pri nas ni razširil in utrdil tako, kakor bi se lahko bil, če bi podpirala ženske v njihovem pravičnem stremelju države.

Če govorimo o ženski v javnem življenju, si moramo biti na jasnem glede dveh temeljnih vprašanj, in sicer kakšna je idealna misija ženske — da li naj bo ženska kulturni delavec ali pa naj se omeji na kuhinjo, ter razmerje moškega do ženske v naši družbi. Ko obstane ženska pred alternativno — v svobodno življenje, k delu za splošni blagor človeštva ali pa v kuhinjo, se odloči navadno sama. Kamor jo bolj vleče, tja pač gre. To je stvar njene individualnosti in nihče nima pravice kritizirati ali obsojati njen odločilni pravice. Ženska, ki v interesu kakega javnega poklica odkloni zakonsko življenje, bi nikoli ne bila debramati. Zato si je škoda beliti glavo nad tem, kaj bi bilo boljše. Ženska pa, ki se je v mladosti ogrevala za znanost, pozneje, ko se zaljubi, pa imenuje to detško sentimentalnost, bi bila znanost v sramoto.

Je pa še tretja možnost, namreč zdraviti oba poklica. Tu pa nastane vprašanje, da li se to dvoje medsebojno izključuje ali ne. Ali more ženska na obeh straneh izpolnjevati svoje dolžnosti, ne da bi trpelo pri tem gospodinjstvo ali njen javni poklic? V življenju imamo mnogo primerov, da je ženska v javni službi kot skrbna mati zelo dobro vzgajala tudi deco. Če pa se kdo odloči za namerno opustitev,

pozabiti, da gre pri tem preko mej ženskega problema. Tudi med moškimi ne moremo namreč meriti odličnosti osebnosti po vsakdanjem kopitu. Žena kot kulturna delavka bo seve drugačna nego ona stara idealna žena, saj mora poznati življenje v vseh podrobnostih. Zato pa bo neprimerno bolj poštena in moralna kakor žena starega kova, ki sramežljiva povese oči in zardi, če sliši besedo »spolna bolezen«. Da se najdejo med kulturnim naprednim žensvom tudi pokvarjeni tipi, je krivo dejstvo, da nekatere ženske zlorabijo svobodo in hočejo postati v vseh ozirih enakopravne z moškimi.

Splošno se ženske ne morejo pritoževati, da bi jih ne cenili tam, kjer so si pridobile mnogo zaslug. V vsakdanjem življenju jih pa moški često po kivici zastavljajo in zalijo njihov čut zlasti s tem, da nečjejo razumeti ženske duše. V ženskah vidijo moški navadno samo samice, ustvarjene za njihovo zabavo. Pa poročje kdo, da v duhovnem pogledu razmeroma visoko stoječi moški razume žensko, razume v nli človeka, enakopravno bitje in da se za manj inteligentne moške ni treba brgati. Mi pa govorimo baš o teh manj inteligentnih, ki so žal v ogromni večini. Kulturnega človeka v najširšem pomenu besede, živečega bogato duhovno življenje, mora boleti, ko vidi svoje brate, kako so okradeni najdražjega, kar jim more dati stvarstvo, namreč čiste in globoke radosti, ki izvirajo iz notranjega življenja. To velja sicer sploh za razmerje človeka do človeka, ali baš v razmerju moškega do ženske se vidi vsa absurdnost, nenaravnost in zaslepljenost skupnega življenja. Lovimo se za puhle fraze, celo bogastvo življenja, vse plemenite duševne lastnosti in duhovne zaklade pa pustimo ležati brez najmanjše koristi. Naša militarizirana družba ne zna več trkati na okamenela srca, ki bi se morebiti vendar le odprla in dala človestvu novili moči na pot v lepšo bodočnost. Po vojni smo prišli tako daleč, da je naravnost eksistencno vprašanje nas vseh priegniti čim prej ženske k ureditvi javnega življenja. — Duhovno bogastvo ženskega sveta je še nedotaknjeno in tako veliko, da bi lahko vse človeštvo črpalo iz njega moralno moč. Zato pa je treba ženski omogočiti svobodno razvoj in podpirati vse zdrave pokrete, ne pa jih činično odklanjati in obsojati, kakor delajo naši mošje sedaj.

Vsem, ki hočejo dobro kavo piti, priporočamo izvrstno našo pravo domačo

Kolinsko ciko-rijo. 1-8

Borovniški Pekel

R. B.

Marsikatera mnogo bolj oddaljena in manj vredna prirodna zanimivost si je pridobila med ljubljanskim občinstvom že dokaj boljši sloves in izkazanje številnejši poset, kakor n. pr. znameniti Borovniški Pekel, ki nam je takorekoč pred nosom. — Kje tiči krivda? Premalo reklame? — Najbrže ni bilo to glavna krivda. Bolj verjetno se nam zdi, da je manjkalo doslej pravega, za vse vrste obiskovalcev primernega, uopasnega pota. Splošno se je tožilo, da je dosedajni stari pot čez Hudčev zob (od 2. suma naravnost navzgor) za premnoge izletnike prestrm in pa da ima to glavno napako, da vodi samo mimo spodnjih dveh sumov, zgornjih trem, dokaj lepšim slapovom pa se — izogne! Marsikdo se je zato vrnil razočaran ali pa si od 2. suma navzgor sploh ni upal čez Hudčev zob in kajpada potem upravičeno zabavljati: Zares, ali hodimo v Pekel, da plezamo ali da si ogledamo to znamenito prirodno posebnost vseskozi in ne samo napoli!

Vsem tem takim pritožbam bo, upamo, sedaj kmalu konec. Prijateljem prirode, osobito izletnikom iz Ljubljane, Vrhnike, Logatec in Cerkljice sporočamo, da gradi sedaj Osrednji odbor Slov. plan. društva nov, za vse izletnike, torej tudi za deca v spremstvu, primeren pot skozi vso romantično deber, mimo vseh sumov, neštevitih skokov in brzic 300 m navzgor do prvega mlina, odkoder se vrneš potem čez Pokojišče nazaj v Borovnico ali na Vrhniko, na Logatec ali pa lahko podaljšaš izlet čez krasno razgledni Vinji vrh 984 m (ali pod njim po cestici) na Rakel, Cerkljico ali pa tudi čez Čoljšek in Rakitno v Preserje.

Novi pot, ki je bil pretekli teden strastno, sedaj nakopavajo, postavljajo so se markacije (g. Knafelec), postavile so dve novi brvi, tudi košpotne table so v delu. Upati je, da bo vse glavno delo do nedelje, to je 14. t. m. izgotovljeno in s tem odprta prilika, osobito ljubljanskim izletnikom za nov lep prirodni užitek.

Izlet skozi Borovniški Pekel priporočamo izletnikom posebno v spomladni in jeseni ter sploh po večjih nalihih. Borovničani bi storili dobro, ako bi večkrat skozi leto kratko opozorili v časopisih, kdaj so prizori slapov v Peklu najlepši in pa da pazijo na markacije, kazipotne table ter eventualne potrebne poprave — saj je njih Pekel ob svojem času res občudovanja vredna prirodna posebnost, prav svoje vrste, na katero so lahko ponosni.

Darujmo za sokolski Tabor!

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUR

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih in drugih strojev **LUDOVIK BARAGA**, LJUBLJANA Selenburgova ulica

Zdravnica dr. E. Jenko-Groverjeva
od 14. junija zopet redno ordinira
LJUBLJANA, Miklošičeva 6-II 1737

Kupujte srečke za Sokolski Tabor!!



Najboljši šivalni stroji
so edino le
JOSIP PETELINCA
znamke
Gritzner in Adler
za rodbinsko in obrtno rabo
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika

Večletna garancija - Pouk v voženju brezplačen

Inserirajte v „Slovenskem Narodu“!

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod
v Ljubljani

V neizmerni žalosti naznanjamo, da je naš srčno-
ljubljeni soprog, oče, ljubi brat, bratranec, stric in
svak, gospod

Viktor Nagy

poslovodja Vnovečvalnice

po kratki, mučni bolezni nenadoma preminil.
Pogreb blagega pokojnika bo v četrtek, 11. junija
1925 ob štirih popoldne izpred mrtvašnice v državni
bolnici na pokopališču k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 9. junija 1925.

1739

Žalujoči ostali.

M. KRISTOFIČ - BUČAR, Ljubljana, Stari trg 9

v lastni hiši. 101-L

Priloga
krasno:

BLUZE

ravno došle
najnovejšega
kroja.

OTROŠKE in DAMSKE OBLEKE, PLAŠČKE.

Velika izbira.
Cene zmerno.

Delniško društvo za železniške potrebščine

vrlo sposobno za delo

Išče za Slovenijo (Ljubljana) zastopnika z najboljšimi priporočili,
dobro uvedenega pri industrijskih podjetjih in železniški direkciji.
Ponudbe na PUBLICITAS d. d., oglasni zavod, Zagreb, Gunduli-
čeva ulica 11, pod „Za-5332“

1738

Zahtevajte in kupujte

Les Tissus
A.G.B.

to je znak največje elegancje.

Prodaja samo trgovcem:
ZAGREB, JELAČIČEV TRG 20/III. TELEFON 6-99.

1747

RESTAVRACIJA - PENSIJON
LOVAČKI ROG
SELCE (Hrv. Primorje).

Vodim prvovredno, v celem Pri-
morju znano domačo kuhinjo.
mam 80 čistih sob na razpolago.
Posedujem vse pijače, ki so vedno
na ledu.

Za obilen obisk se priporoča lastnik
Karl Dovečar.

1745

Najstarejša slovenska
gleskarska in litarska
delavnica
Ivan Bricek, Dunajska c. 19,
se priporoča. Izvršitev točna, cene
zmerne. 1799

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
p. prava vrsta zaloga
deležnikov in solistov
boj ter spremljalni
polic.
Popravila so izvršena točno in solidno

Državni monopolski
Saharin

lahko dobite
v kristalu garantirano 440 sladkobe

5 gr po Din 11-
10 gr po Din 22-
50 gr po Din 110-
100 gr po Din 220- itd.
do 1000 gr po Din 2200-

v prašku garantirano 550 sladkobe
5 gr po Din 13-75
10 gr po Din 27-50
50 gr po Din 137-50
100 gr po Din 275- itd.
do 1000 gr po Din 2750-

v vseh lekarnah in drogerijah ter
večjih trgovinah, kjer pa jih ni,
lahko si nabavite v glavnem
skladišču

„Isis“ d. d. veletrgovca
ZAGREB. 1746

Vsaki paket je zaprt z državno
monopolsko banderolo.

Mali oglasi, ki služijo v
posredovalne in social-
ne namene obsejajo
vsaka beseda 50 nar.
Najmanjši znesek Din 5.

MALI OGLASI

Zemlje, dopisovanje
ter oglasi strogo trgo-
vskega značaja, vsaka
beseda Din 1-
najmanjši znesek Din 10

Službe

Vajenec

se takoj sprejme. — An-
ton Fuchs, kleparstvo,
Ljubljana, Križevniška
ulica 4. 1743

Kočijaž,

samski, vajen kočijskih
in jezdskih konj v vozu
in pod sedlom, doslužen
kavalerist — so išče. —
Plača 600 Din mesečno,
obleka in vsa oskrba. Le-
taka prosilci, ki niso pi-
jači udani, pridejo v po-
štev. — Ponudbe pod:
„Trezen kočijaž 1741“ na
upravo „Slov. Naroda“

Gospodična,

inteligentna, večša srbo-
hrvatskega, slovenskega,
francoskega, nemškega in
deloma tudi italijanskega
jezika (s prakso v lekar-
ni) išče službe ali prevza-
me zastopstva za veliko
podjetje. — Ponudbe na-
upravo „Slov. Naroda“
pod „Okretnost 1744“.

Natakarica

(računska), ki zamore po-
ložiti 4000 Din kavicje —
se sprejme v gostilni —
Ahacjeva cesta št. 5. 1750

Prodaj

„Geroth“

pomožni motorji za ko-
lesa, prvovrsten izdelek,
dva nova, edcu zelo ma-
lo rabljen — ugodno na-
prodaj. — Naslov pove-
uprava „Sl. Nar.“. 1740

Ku'm

Pozor!

Najbolje plačam stare mo-
ške obleke i. dr. Dopisnice
zadostuje, pridem na dom.
DRAME. — Gallusovo na-
brežje 29, Ljubljana.

Bukova drva

z navedbo cene in mno-
žine — ponudite Družbi
Ilirija, Ljubljana, Kralja
Petra trg 8. 1748

Razno

Otroški vozički

dvokolesa, motorji, pneu-
matika — najceneje. —
Sprejemajo se vsa popra-
vila. Prodaja na obroke:
ceniki franco. — „TRIL-
BUNA“ F. B. L. tovarna
dvokoles in otroških vo-
zičkov, Ljubljana, Kar-
lovska cesta 4. 107/L

Sv. Rešnje telo

je tu!

Kje ga primerno praznu-
jemo? — Na vsak način
pri Petriču v Rožni dol-
ni, kjer se bo na Konča-
novem vrtu pekel preš-
ček! — V četrtek torej
nasvidenje pri Petriču v
Rožni dolini! 1742

Pst! Patent 2538!

Samo „LUCIFER“ uni-
čuje trajno stenice (šur-
ke)! — Winter, Ljublja-
na, Sv. Petra cesta 35, —
Medic. Maribor, Gospo-
ska 23. 118/L

Pristni, naravni

malinovec

z najboljšim sladkorjem
vkuhan — v steklenicah
in sodčkih — na drobno
in veliko — nudi Lekar-
na dr. G. Piccoli, Ljub-
ljana. 108/L



„Frera“

najnovejša dirkalna dvo-
kolesa, lahka, luksus —
so došla. — Motorji, zni-
žane cene. — „TRIBU-
NA“ F. B. L. Ljubljana,
Karlovska cesta 4. 112/L

Novo spalnico

jedilnico, kuhinjsko opremo
ter 2 veliki ogledali prodam.
Cena ugodna. Poizve se v
upravi „Slov. Naroda“ 1752

Pri »Solncu«

za vodo! K. Widmayer.
Perilo za gospe, gospode
in otroke. Vsa oprava in
novorojenčke. Venčke za
neveste in birmanke. —
Edina zaloga abtahov
(peče). Kravate, nogavice,
rokavice, obleke za otro-
ke itd. Tovarniška zaloga
vseh vrst pletenega
blaga. Vsakovrstne jopi-
ce in jumperji en gros —
en detail! 83/L

Gostilna

Ahacjeva cesta št. 5 ima
krasen vrt; toči najboljša
vina iz krških gor, Ga-
dove peč, bizelska in
ormoska. Hladno pivo.
Dobe se vedno gorke in
mrzla jedila. Abonent se
sprejema na hrano po
20 Din dnevno za kosilo
in večerjo. — Za obisk
se priporoča Anton Ma-
ver, gostilničar. 1749

Matija Perko

mizarska ...

... tvornica

Zgor. Šiška-
LJUBLJANA

Celovška cesta 121
Telefon št. 372

Priznana solidna izvršba vseh del po
zmernih cenah. 1332

Makulturni papir

à kg Din 5.—

prodaja

uprava „Slovenskega Naroda“



edino uspešno patentirano in zakon. zavarovano sredstvo
proti pleši in izpadanju las ter prhutam. Za eno ro-
polno zdravljenje zadošča škatlja po prilo-
ženem navodilu. Dobiva se povsod. Po povzetju za Din 100
(in 10 Din za poštnino) razpošilja **Kozmetički zavod**
LEDA, Zagreb, Nikoličeva 1, poštni predal 35. — Skladišče
za Ljubljano: „SALUS“ d. d. 113-L

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico
v Ljubljani, Mestni trg št. 6

ker ima že nad

11.000.000 Din jamstvene glavnice.

Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje

najugodnejše.

Stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru.
Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev. Posojila daje.
le proti polni varnosti na vknjižbo in proti poroštvu.

Telefon št. 9.

23 L

Telefon št. 9

HLODI

smrekovi ali jelovi, od 3 do 7 m dolžine
se kupijo v vsaki množini. Ponudbe
za zdrav in suh les franko vagon ali za svež
les franko žaga z navedbo cene in množine na
Konzervno tovarno Globus d. d.
na VRHNIKI. 1759

Razna zastopstva prevzame

dobro uvedeni počnik v pokrajinah: Srem, Banat, Bačka,
Baranja, Bosna in Slavonija. Potuje z lastnim avtom.
Obiskuje vsa znatnejša mesta. Ponudbe pod „Provizija“
postrestante Vukovar. 1726

INFORMACIJE

trgovske o kreditnih razmerah

in dr. daje točno in zanesljivo

„VERA“

informacijska pisarna dr. z o. z.

LJUBLJANA, Aleksandrova 8

Palača Prve hrvatske štedionice

Telefon 976

1731

Vabilo na redni občni zbor
Posojilnice v Zagorju ob Savi

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bo vrtil v sredo, dne 17. junija 1925
ob 18. v posojilnični pisarni v Zagorju št. 41.

DNEVNI RED:

1739

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev letnega računa za leto 1924.
4. Citanje reviz. poročila Zadržne zveze v Celju
5. Slučajnosti.

ZAGORJE ob Savi, dne 7. junija 1925.

Dr. Tomo Zarnik, načelnik

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

ustanovljena 1900

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA (v lastni hiši)

PODRUZNICE:

Brezice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad,
Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, Agencija Logatec.

Delniška glavnica Din 50.000.000—
Skupne rezerve nad Din 10.000.000—

Poštni ček. račun Ljubljana 10509
Brzjav. naslov: Banka Ljubljana
Tel. št. 261, 413, 502, 503, 504

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoča dela